

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY PSZCZYNA*

/z. wyłączeniem sołectwa Studzionka/

-tekst-

- listopad' 2012-

Autorska Pracownia Urbanistyczna PLAN

mgr inż. arch. Bogdan Chaber

43-300 Bielsko-Biała

ul. Powstańców Śląskich 6

Autor prognozy:

mgr inż. Magdalena Czauderna

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ OPISOWA

1. Wstęp i aspekty prawne sporządzania prognozy.....	str.5
2. Cel i przedmiot sporządzenia projektu zmiany studium.....	str. 6
3. Stan istniejący środowiska	str. 7
4. Aktualne zagospodarowania terenu Gminy Pszczyna.....	str.31
5. Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany „Studium...”	str.35
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium.....	str.46
7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany studium.....	str.48
8. Stan środowiska na obszarach objętych znacznym oddziaływaniem	str.48
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany studium.....	str. 50
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko.....	str.62
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany studium.....	str.71
12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru, opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.....	str. 74
13. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	str.75
14. Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	str.76
15. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	str.76
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	str.77
17. Informacja o uwzględnieniu w prognozie informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko oraz ekofizjografii sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.....	str.77
18. Wykorzystane materiały.....	str.78

CZEŚĆ GRAFICZNA

- Mapa nr 1 -   Mapa ocen i waloryzacji Gminy Pszczyna, Wpływ uwarunkowań i kierunków zagospodarowania na środowisko „Zagrożenia środowiska”**
- Mapa nr 2 -   Mapa ocen i waloryzacji Gminy Pszczyna, Wpływ uwarunkowań i kierunków zagospodarowania na środowisko „Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska”**

1. Wstęp i aspekty prawne sporządzania prognozy

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna” jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Treść oraz zakres prognozy jest zgodny z art. 51 i 52 niniejszej Uchwały oraz z określonym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.

Niniejsza Prognoza zawiera:

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany studium oraz aspekty prawne opracowania prognozy;
- 2) analizę stanu istniejącego środowiska;
- 3) analizę istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 4) odniesienie do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz opis sposobów, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- 5) oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko;
- 6) przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- 7) analizę rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych;
- 8) część graficzną zawierającą mapy kierunków oraz uwarunkowań zmian w zagospodarowaniu gminy oraz walorów i zagrożeń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna.

2. Cel i przedmiot sporządzenia projektu zmiany studium

Procedurę sporządzania zmian studium określają zapisy Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., Dz.U. z 2003 r. nr 80.

Celem sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna /z wyłączeniem sołectwa Studzionka/” jest określenie polityki przestrzennej, poprzez zmianę przeznaczenia i zagospodarowania terenów, zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami i zamierzeniami inwestycyjnymi.

Ustalenia studium mają na celu realizację zapisów zrównoważonego rozwoju gminy z uwzględnieniem obszarów szczególnie cennych przyrodniczo mając na uwadze poprawę warunków życia mieszkańców, poprzez: tworzenie atrakcyjnych warunków inwestycyjnych, określenie zasad rozwoju i modernizacji układu komunikacyjnego oraz systemów infrastruktury technicznej.

Przedmiotem zmiany studium jest obszar całej gminy Pszczyna, z wyłączeniem sołectwa Studzionka.

Dokumentami obowiązującymi na terenie gminy Pszczyna są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna;
- „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna w obszarze sołectwa Studzionka” przyjęta Uchwałą Nr VI/39/11 Rady Miejskiej w Pszczynie z 24 lutego 2011 r.;
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszczyna przyjęty Uchwałą nr 586/2001 Rady Miasta Pszczyna z 26 kwietnia 2001 r.;
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu sołectwa Piasek przyjęty Uchwałą nr XXXIV/310/25 Rady Miasta Pszczyna z dnia 31 sierpnia 2005 r.;
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu sołectw Ćwiklice i Rudółtowice;
- Drobne (punktowe) zmiany planów.

W roku 2009 dla całego obszaru gminy Pszczyna sporządzone zostało *opracowanie ekofizjograficzne*, w którym przeanalizowano i rozpoznano:

- charakterystykę, diagnozę stanu oraz funkcjonowania środowiska,
- zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, ich ochrony i użytkowanie,
- źródła szkodliwych oddziaływań i ich skutków dla środowiska,
- uwarunkowania ekofizjograficzne i przyrodnicze,

- powiązania przyrodnicze z terenami otaczającymi,
- odporność środowiska na degradację i jego zdolność do regeneracji.

W roku 2010 zostało sporządzone „Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna, obejmujące tereny przylegające do Zbiornika Łąka, w obrębach Brzeźce, Poręba, Wisła Wielka i Łąka w Gminie Pszczyna”.

W projekcie zmiany studium wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu, definiując dla nich podstawowe i uzupełniające funkcje oraz użytkowanie. Tereny te zostały przedstawione na rysunku studium.

3. Stan istniejący środowiska

Większość danych w tym rozdziale zaczerpnięto z opracowania ekofizjograficznego obejmującego teren gminy Pszczyna (2009), opracowania ekofizjograficznego obejmującego teren przylegający do Zbiornika Łąka (2010), Programu ochrony środowiska dla gminy Pszczyna (2004), aktualnych danych GUS oraz informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach o stanie środowiska na analizowanym terenie.

3.1. Położenie i morfologia terenu

Gmina Pszczyna zajmująca powierzchnię około 174 km² położona jest w województwie Śląskim, w obrębie makroregionu Kotliny Oświęcimskiej, mezoregionu Równiny Pszczyńskiej. Równina Pszczyńska to część Kotliny Oświęcimskiej usytuowana pomiędzy Doliną Górnej Wisły i Wyżyną Katowicką. Jest to równina piaszczysta zajęta w znacznej części przez bór sosnowy (Lasy Pszczyńskie). Obszar gminy zlokalizowany jest w obrębie Doliny Wisły w powiecie pszczyńskim, do którego należą także gminy: Goczałkowice – Zdrój (graniczy z gminą Pszczyna od południa), Kobiór (od północy), Miedźna (od wschodu), Pawłowice (od zachodu) oraz gmina Suszec (od północnego – zachodu).

Gminę Pszczyna tworzą miasto Pszczyna oraz sołectwa: Brzeźce, Czarków, Ćwiklice, Jankowice, Łąka, Poręba, Piasek, Rudołtowice, Studzienice, Studzionka, Wisła Mała i Wisła Wielka. Przez gminę przebiegają południkowo ważne szlaki komunikacyjne tj. linia kolejowa (ralacji Warszawa – Katowice – Bielsko–Biała oraz połączenie z Żorami i Rybnikiem) oraz droga szybkiego ruchu. Obecność drogi krajowej nr 1 zapewnia Pszczynie połączenie z autostradą A – 4. Drogi wojewódzkie nr 931, 933 i nr 935 zapewnią połączenie z projektowaną obecnie autostradą A – 1, która będzie głównym ciągiem komunikacyjnym północ – południe (Gdańsk – Warszawa – Katowice – Rybnik – granica państwa w Gorzycach).

3.2. Budowa geologiczna i zasoby naturalne

Gmina położona jest w południowej części Województwa Śląskiego, w części zapadliska przedkarpackiego, a jej budowa geologiczna charakteryzuje się udziałem utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych i karbońskich.

Utwory Karbońskie reprezentowane przez piaskowce łaziskie i orzeskie. Piaskowce łaziskie w postaci piaskowców różnoziarnistych, miejscami zlepieńców zlokalizowane są w części północnej gminy na wschód od uskoku Kryry. Przewarstwione są mułowcami i ilowcami oraz pokładami węgla dużej grubości o miąższości od 3 do 5 m. Warstwy orzeskie natomiast występują poniżej łaziskich w postaci piaskowców z przewagą łupków. Piaskowce ilaste są drobnoziarniste. Pokłady węgla o miąższości 2,0 m są rozstrzepione i tworzą pakiety o małych grubościach.

Utwory trzeciorzędowe położone są na karbonie o miąższości około 40 – 100 m. Tworzą je iły pylaste, szare i margliste z przewarstwieniami piasków, lokalnie żwirów i zlepieńców, tworząc warstwy przepuszczalne.

Utwory czwartorzędowe w postaci holocenijskich utworów rzecznych oraz utworów plejstocenijskich związanych z akumulacją lodowcową. W spągu zalegają gliny morenowe, przewarstwione seriami piasków z wkładkami żwirów (piaski fluwioglacjalne). W stropie czwartorzędu występują piaski drobno i średnioziarniste z przewarstwieniami glin i pyłów. W miejscach obniżenia starszego podłoża mogą występować warstwy z przewagą żwirów. Miąższość czwartorzędu wynosi od 10 do 40 m.

Udokumentowane złoża:

1. Złoże ilów „Łąka” - zlokalizowane w zachodniej części gminy, eksploatowane z koncesją numer OŚ.V.4 – 8510/11/98 wydaną w grudniu 1998 roku. Właścicielem złoża jest Henryk Maślorz Powierzchnia terenu górniczego wynosi około 15000 m². Teren przyległy do złoża ma charakter nieużytków.
2. Złoże surowców ilastych „Stara Wieś” - zlokalizowane w północnej części gminy, w rejonie Starej Wsi, koncesja nr Ek.V.1.4.-8510/11/96 - obecnie nie eksploatowane, ważność koncesji upłynęła 31 grudnia 2006 r. /przeprowadzona została rekultywacja w kierunku sportowo-rekreacyjnym./
3. Złóża węgla kamiennego i metanu
  - a. KWK Silesia eksploatowane na podstawie koncesji numer 162/94 przez Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia sp. z o. o.
  - b. Kobiór-Pszczyna,
  - c. Pawłowice rej., Międzyrzecz,

- d. Ćwiklice-Międzyrzecz-Bieruń,
  - e. Ćwiklice, (złoże rozpoznane wstępnie),
  - f. Studzienice,
  - g. Silesia Głęboka (metan pokładów węgla), eksploatowane na podstawie koncesji numer 195/93.
4. Złoże torfu leczniczego (borowiny) „Rudołtowice” - zlokalizowane na terenie gminy Goczałkowice - Zdrój, eksploatowane na podstawie koncesji numer 90/92, przez Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój.
5. Złoże wód leczniczych (solanki) - eksploatowane przez Uzdrowisko Goczałkowice – Zdrój.

Tereny i obszary górnicze:

- a) Teren górniczy KWK Silesia (Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia sp. z o. o.),
Przyjmowanie działań profilaktycznych jako podstawową metodą ochrony poszczególnych elementów środowiska przed uciążliwościami i zagrożeniami wywołanymi działalnością górniczą (ochrona powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, ochrona przed hałasem, i wibracjami oraz odpadami).
- b) Obszar i teren górniczy „Rudołtowice” – na którym wydobywany jest torf leczniczy – borowina (Uzdrowski Zakład Górniczy Goczałkowice – Zdrój.),
- c) Obszar i teren górniczy „Łąka” - zlokalizowane w zachodniej części gminy złoże iłłów (Zakład Górniczy H. Maślorz), (nr 10-12/1/1a),
- d) Obszar górniczy „Łąka II” (nr 10-12/2/124),
- e) Obszar i teren górniczy Goczałkowice – zdroj – złoże wód leczniczych eksploatowane przez Uzdrowski Zakład Górniczy Goczałkowice Zdrój.

Eksploatacja złóż na podstawie obowiązujących koncesji zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 26, poz. 96 z późn. zm.) oraz aktualnych projektów zagospodarowania złóż.

Tereny górnicze powinny być objęte stałym monitoringiem, głównie pod kątem wielkości osiadań oraz przepływów wody. Zakres monitoringu powinien być określony w projekcie zagospodarowania złoża, na podstawie którego uzyskuje się koncesję.

3.3. Gleby

Gmina Pszczyna charakteryzuje się występowaniem gleb typu lessowego, urodzajnymi, dobrze magazynującymi wodę. Ich charakter jest konsekwencją procesów glebotórczych na bazie wyjściowego materiału skalnego oraz erozyjnej działalności cieków wodnych. Znaczna część gleb

na tych obszarach to gleby o wysokiej klasie bonitacji (kl.III). Położenie gminy na obszarach oddziaływania górniczego sprawia, iż te tereny cechują się dużymi zniekształceniami, na których powstają leje depresyjne i zalewy.

Jakość gleb

Degradacja gleb może być powodowana zarówno czynnikami naturalnymi (tj. procesy erozyjne, dopływ toksycznych składników, zakwaszenie gleb, naruszenie równowagi chemicznej, wahania poziomu wód gruntowych, zmianami klimatu oraz szaty roślinnej, czy spadek jakości próchnicy) jak i antropogenicznymi (emisje pyłów i gazów, motoryzacja, spalanie odpadów i śmieci, osady ściekowe o nieodpowiedniej w stosunku do norm zawartości pierwiastków, nawozy sztuczne, preparaty ochrony roślin czy kwaśne deszcze).

Okręgowa stacja chemiczno – rolnicza w Gliwicach w latach 2005 – 2008 przebadła 6413 próbek glebowych z użytków rolnych zlokalizowanych na terenie powiatu pszczyńskiego. Z badań wynika, iż gleby gminy Pszczyna charakteryzują się najkorzystniejszymi warunkami edeficznymi do realizacji funkcji rolniczej, do których zalicza się m. In. Zasobność w składniki pokarmowe, tlen i wodę, ilość próchnicy, czy pH.

Tab. 1. Gleby

Udział gleb	Gleby kwaśne	Gleby wymagające wapnowania	Gleby wymagające nawożenia związkami fosforu	Gleby wymagające nawożenia związkami potasu
Gmina Pszczyna	55 %	42 %	19 %	47 %
Powiat Pszczyński	70 %	62 %	36 %	57 %

W latach 2002 – 2004 Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie przeprowadził analizę jakościową gleb w rejonie Pszczyńskim. Badania wykazały, iż gleby te spełniają standardy jakościowe obowiązujące dla Grupy A - wymagania dla obszarów chronionych (Ustawa o ochronie przyrody i Ustawa prawo wodne). Analiza obejmowała badanie zawartości metali: arsenu, baru, chromu, cynku, kadmu, kobaltu, , miedzi, niklu, ołowiu, i rtęci. Wartości były dwukrotnie wyższe od wartości przeciętnych (median) notowanych dla gleb obszarów niezabudowanych.

3.4. Tereny osuwiskowe

Na terenie gminy wyznaczono następujące obszary:

- a) obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych – oznaczone na rysunku studium

symbolami 1 - 18 OSp;

b) obszary zagrożone ruchami masowymi – oznaczone na rysunku studium symbolami 1-4 OS.

3.5. Klimat

Województwo Śląskie leży w zasięgu pięciu krain należących do dwóch typów klimatycznych. Fragment południowy środkowej części województwa, który obejmuje m.in. Gminę Pszczyna jest zaliczany do typu klimatów podgórskich nizin i kotlin. Zaznaczają się tu wpływy kontynentalne, charakteryzujące się wzrostem amplitudy rocznej temperatury powietrza w kierunku wschodnim.

Gmina Pszczyna leży w obrębie Kotliny Oświęcimskiej. Średnia roczna temperatura wynosi około 7°C. Miesiącem najcieplejszym jest lipiec, natomiast najchłodniejszym styczeń. Okres wegetacyjny wynosi od 210 – 220 dni. Średnie roczne opady kształtują się w granicach 700 – 800 mm rocznie, a pokrywa śnieżna zalega przez około 60 – 70 dni w roku. Na obszarze gminy występują wiatry słabe i bardzo słabe, 48 % dni w roku wyróżnia się wiatry wiejące z zachodu (prędkość wiatru od 2,4 do 2,9 m/s). Wyróżnia się także tzw. okresy ciszy stanowiące około 19 % dni w roku.

3.6. Warunki wodne

3.6.1. Wody powierzchniowe

Wody płynące

Obszar Gminy Pszczyna, zlokalizowany w obrębie Równiny Pszczyńskiej, należy do dorzecza Wisły. Na zachód od granic gminy przebiega dział wodny I rzędu między dorzeczem Wisły i Odry, w związku z czym cieki występujące w obrębie gminy są mało zasobne w wodę. W południowo – wschodniej części gminy płynie rzeka Wisła. Najważniejszym ciekim na charakteryzowanym terenie jest lewobrzeżny dopływ Wisły, rzeka Pszczynka. Długość rzeki to 47,5 km, a powierzchnia zlewni wynosi około 370,15 km². Źródła rzeki Pszczynki zlokalizowane są na stokach Płaskowyżu Rybnickiego w granicach Jastrzębia Zdroju na wysokości około 270 m n. p. m. Rzeka uchodzi do Wisły w miejscowości Wola. Do dopływów Pszczynki płynących w granicach gminy zalicza się:

- a) Dokawę o powierzchni zlewni 43,49 km², która uchodzi do rzeki Pszczynki w miejscowości Piasek. Źródło Dokawy zlokalizowane jest w miejscowości Radostowice położonej na terenie gminy Suszec.
- b) Korzenice o powierzchni zlewni 77,33 km², której źródło zlokalizowane jest na wschód od miejscowości Suszec oraz

c) Kanał Studzienicki.

W zlewni rzeki Pszczynki maksymalne odpływy notuje się w marcu (stanowią one 170 % średniego rocznego odpływu), natomiast minimalne przypadają na miesiąc lipiec (55 % średniego rocznego odpływu). Wahania poziomu odpływu jednostkowego są znaczące i wynoszą odpowiednio 124 l/s/km² (maksymalny odnotowany odpływ jednostkowy) i 0,16 l/s/km² (odpływ minimalny). Podczas roztopów w okresie lutego i marca obserwowane są wyraźne wezbrania na rzece wynoszące od 145 do 149 % wartości średniego przepływu rocznego. Naturalny reżim wodny rzeki został zmieniony z uwagi na powstanie i funkcjonowanie Zbiornika Łąka.

Wody stojące

Na terenie Gminy Pszczyna występują liczne zbiorniki wodne, głównie pochodzenia antropogenicznego. Największym jest sztuczny zbiornik retencyjny Łąka. Zbiornik został zbudowany w latach 1977 – 1986 w celu zaspokojenia potrzeb na wodę przemysłu Pszczyny oraz regionu rybnicko – jastrzębskiego. Ma także na celu wyrównanie przepływów na rzece oraz zmniejszenie zagrożenia powodziowego. Całkowita powierzchnia wynosi 418 ha, średnia głębokość zbiornika to około 2,6 m, natomiast pojemność całkowita około 11,2 mln m³.

Woda pobierana jest z ujęcia zlokalizowanego w południowo – wschodniej części zbiornika na głębokości 4m. Trafia systemem dostawy wody przemysłowej „Łąka – Kłokocin” do powiatów: pszczyńskiego, rybnickiego, wodzisławskiego, gminy Żory oraz gminy Jastrzębie Zdrój. Rocznie pobierane jest około 4,25 mln m³ wody, która przekazywana jest do najważniejszych odbiorców, którymi są elektrociepłownie, kopalnie węgla kamiennego czy kluby sportowe (murawy boiskowe). Utworzenie Zbiornika Łąka miało na celu m.in. zmniejszenie zagrożenia powodziowego poprzez redukcję przepływów miarodajnych (z 45,5 m³/s do 32,5 m³/s oraz z 54 m³/s do 33,5 m³/s).

Stan czystości wód powierzchniowych

Na terenie gminy wody powierzchniowe badane są w kilku punktach monitoringu:

- Rzeka Wisła (Wisła Mała) – wylot ze Zbiornika Goczałkowickiego 43,5 km;
- Rzeka Pszczynka – powyżej ujścia Pawłówki 33,5 km, powyżej Zbiornika Łąka 20,0 km, powyżej ujścia Dokawy 12,0 km;
- Rzeka Dokawa – ujście Pszczynki;
- Rzeka Korzenica – ujście do Pszczynki.

Klasy czystości wód:

- **Klasa I** - wody bardzo dobrej jakości, spełniające wymagania dla wód przeznaczonych do spożycia. Wartości wskaźników jakości wody nie wskazują występowanie jakiegokolwiek oddziaływania antropogenicznego.
- **Klasa II** – wody dobrej jakości, spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludzi w wodę. Niewielkie oddziaływanie antropogeniczne.
- **Klasa III** – wody zadowalającej jakości, spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludzi w wodę. Umiarkowane oddziaływanie antropogeniczne.
- **Klasa IV** – wody niezadowalającej jakości, spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludzi w wodę. Zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych na skutek oddziaływania antropogenicznego.
- **Klasa V** – wody złej jakości, nie spełniające wymagań określonych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludzi w wodę. Zanik znacznej części populacji biologicznej na skutek oddziaływania antropogenicznego.

Do czynników bezpośrednio wpływających na stosunki wodne zaliczamy:

- pobory i zrzuty wody,
- zrzuty głębokich (apotamicznych) wód kopalnianych do cieków,
- przerzuty wody między dorzeczami,
- odwadnianie i intensywną, długotrwałą eksploatację wód podziemnych.

Czynniki pośrednie wiążą się ze zmianami struktury obiegu wody. Zachodzą one w wyniku:

- zabiegów agrotechnicznych,
- prac melioracyjnych i zabudowy hydrotechnicznej koryt cieków,
- budowy zbiorników retencyjnych,
- urbanizacji terenu, która wiąże się ze zmianą użytkowania gruntów.

Na podstawie „Oceny rzek badanych pod względem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych z roku 2009” przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na wybranych rzekach gminy Pszczyna stwierdza się, iż żaden z badanych cieków nie spełnia wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455).

Punkty poddane badaniom:

- rzeka Pszczynka powyżej Zbiornika Łąka – nie spełnia wymagań Rozporządzenia, ze względu na przekroczone wartości następujących wskaźników: tlen rozpuszczony, BZT₅, azot amonowy, niejonowy amoniak, azotyny, fosfor ogólny. Świadczy to o zanieczyszczeniu rzeki w głównej mierze ściekami bytowo-gospodarczymi.
- rzeka Pszczynka, ujście do Małej Wisły - nie spełnia wymagań Rozporządzenia, ze względu na przekroczone wartości następujących wskaźników: tlen rozpuszczony, BZT₅, azot amonowy, azotyny, fosfor ogólny.
- Mała Wisła, wpływ do Zbiornika Goczałkowickiego – nie spełnia wymagań Rozporządzenia, ze względu na przekroczone wartości następujących wskaźników: tlen rozpuszczony, BZT₅, azotyny, fosfor ogólny. Świadczy to o zanieczyszczeniu rzeki ściekami bytowo-gospodarczymi. Na stan czystości wód rzeki Wisły wpływ mają głównie zanieczyszczenia płynące z poza terenu gminy, a nawet powiatu, dotyczy to głównie zanieczyszczeń prowadzonych z terenów znajdujących się w jej górnym biegu, oraz z jej prawobrzeżnym dopływem – rzeką Białą.
- Rzeka Dokawa, ujście Pszczynki – wpływ zanieczyszczenia ściekami sanitarnymi.
- Rzeka Korzenica, ujście do Pszczynki – wody klasy III w zakresie zanieczyszczeń sanitarnych, przekroczone dopuszczalne stężenie cynku.

Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych w gminie są ściśle związane z Użytkowym Poziomem Wód Podziemnych (UPWP). W jego obrębie wydzielono Główny Zbiornik Wód podziemnych GZWP nr 346 „Pszczyna – Żory”. Jest zbiornikiem czwartorzędowym, swym zasięgiem obejmuje obszar całej gminy i związany jest bezpośrednio z doliną rzeki Pszczynki. Zbudowany jest z piaszczystych i żwirowych utworów porowych i dominują w nim wody wodorowęglanowo – siarczanowo – wapniowo – sodowe.

Stan czystości wód podziemnych

Klasyfikacja jakości wód podziemnych według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896 z 2008 r.):

1. **Klasa I** - wody bardzo dobrej jakości, w których:
  - a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),
  - b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka;

2. **Klasa II** - wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby;

3. **Klasa III** - wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka;

4. **Klasa IV** - wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka;

5. **Klasa V** - wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W roku 2005 Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Górnośląski wykonał na zlecenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach „Opracowanie wyników badań jakości wód podziemnych Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Województwa Śląskiego oraz wyników badań ilościowych w 2005 r.”, z których wynika, iż parametry fizykochemiczne nie odpowiadały normom określonym dla wód przeznaczonych do picia. Głównymi wskaźnikami decydującymi o braku przydatności wody do picia były: mangan, żelazo, azotany, twardość ogólna oraz odczyn. Biorąc pod uwagę klasę jakości badanych wód ponad 48 % stanowi klasa IV. Głównymi wskaźnikami obniżającymi jakość wód w poziomie czwartorzędowym są: żelazo, mangan, amoniak, wodorowęglany, fosforany, azotany oraz pH.

Na terenie Gminy Pszczyna pomiary zostały wykonane w punkcie monitoringu regionalnego 34/R w Czarkowie. Stwierdzono, iż na tym obszarze wody podziemne w poziomie wodonośnym są jakości niezadowalającej, a więc przyjmują Klasę IV. Wskaźnikami fizykochemicznymi, których wartości zostały przekroczone były mangan (Mn) i żelazo (Fe).

3.7. Zagrożenie powodziowe

Na obszarze gminy nie zdefiniowano obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią. Na podstawie danych z Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pszczynie oraz opracowania wykonanego w roku 2008 przez P. P. U. H. ATAROL „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Dokawy na odcinku w km 1+800 – 4+500 położonym pomiędzy Piaskiem i Jankowicami k/Pszczyny, woj. śląskie” wyróżnia się obszary zagrożone zalewaniami powodziowymi i podtopieniami, w tym tereny wymagające odwodnienia.

Obszary zagrożone zalewami powodziowymi i podtopieniami:

- a) tereny w obrębie rzeki Wisła w południowej części gminy, w sołectwie Rudolftowice;
- b) tereny w obrębie rzeki Dokawa;
- c) tereny w obrębie rzeki Pszczynka do drogi krajowej;
- d) tereny w obrębie rzeki Pszczynka oraz Zbiornika Łąka;

w tym tereny wymagające odwodnienia:

- a) tereny w obrębie Starej Wsi przy drodze wojewódzkiej 935;
- b) tereny przylegające do drogi krajowej od wschodu oraz od północy do drogi powiatowej S4119 (Chuchułka).

Zapisy zgodnie z Ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.).

3.8. Klimat akustyczny

Na terenie Gminy Pszczyna zagrożenia akustyczne spowodowane są wieloma czynnikami m.in. gęstością sieci drogowej i kolejowej, stopniem urbanizacji czy przemysłową historią regionu.

Na hałas przemysłowy składają się źródła dźwięku pochodzące ze źródeł punktowych w przestrzeni otwartej (tj. wentylatory, klimatyzatory czy sprężarki umieszczane na zewnątrz budynków oraz wtórnych (hałasy wydobywające się z wnętrza zakładów przemysłowych przez okna, ściany oraz drzwi wywoływane pracą maszyn i urządzeń). Gospodarcza działalność w gminie obejmuje m. in. przemysł organiczny (Instytut Przemysłu Organicznego), budowlano – ceramiczny (Zakłady Ceramiki Budowlanej, Przedsiębiorstwo robót drogowo – mostowych), produkcję urządzeń odpylających, produkcję mebli i odzieży, a także budownictwo hydrotechniczne (Hydrobudowa Śląsk S. A.).

Bardzo ważną grupę stanowią hałasy pochodzące ze źródeł liniowych związanych z rozbudowanym układem komunikacyjnym (druga krajowa i drogi wojewódzkie) oraz ruchem kolejowym (dwie główne linie kolejowe). Największe zagrożenie akustyczne stanowi droga krajowa DK nr 1 (Gdańsk – Warszawa – Belsko–Biała – Cieszyn), na której wzmożony ruch samochodowy obserwuje się praktycznie przez całą dobę. W celu ograniczenia nieprzyjemnych wrażeń akustycznych wzdłuż drogi i sąsiadujących z nią terenów mieszkaniowych wybudowano specjalne ekrany.

3.9. Promieniowanie elektromagnetyczne

Widmo promieniowania elektromagnetycznego dzielimy na promieniowanie jonizujące i promieniowanie niejonizujące, z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. nr 192, poz. 1883), źródłami promieniowania niejonizującego są urządzenia wytwarzające:

- pole elektryczne i magnetyczne stałe,
- pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, takie jak: stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1kHz do 300000 MHz, są to: urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0-0,5 Hz, 0,5-50 Hz oraz 50 Hz-1000Hz.

Źródła promieniowania niejonizującego zlokalizowane na terenie Gminy Pszczyna:

- O częstotliwości przemysłowej 50 Hz (linie napowietrzne elektroenergetyczne o napięciu 110 i 220 kV oraz stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110/20 kV);
- O częstotliwości Radiowej (urządzenia radiokomunikacyjne, głównie maszty antenowe telefonii komórkowej).

Przez teren gminy Pszczyna przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne jednotorowe należące do Vatenfall Distribution Poland S.A. w Gliwicach o napięciu znamionowym 110 kV następujących relacji:

- Czechowice - Goczałkowice;
- Goczałkowice - Gocza;
- Kopanina - Pszczyna;
- Laziska - Ogrodnicza;
- Ogrodnicza - Goczałkowice;
- Pawłowice – Strumień;
- Pszczyna – Kopalnia Silesia;
- ....

Wyróżnia się także linie elektroenergetyczne należące do Polskiej Sieci Elektroenergetycznej Południe, Spółka z o.o. w Katowicach o napięciu znamionowym 220 kV:

- Linia Bieruń – Komorowie;
- Linia Cieczot – Moszczenica.

Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się za pośrednictwem stacji transformatorowych.

Ze źródeł radiowych wymienić należy szereg obiektów radiokomunikacyjnych, w tym

głównie stacje bazowe telefonii komórkowej pracujące wyłącznie w paśmie mikrofalowym (częstotliwość powyżej 300 MHz). Obiekty te należą do trzech operatorów: Polskiej Telefonii Cyfrowej „Era-GSM”, Spółki Akcyjnej Polkomtel „Plus-GSM” i Polskiej Telefonii Komórkowej „Centertel”.

3.10. Odory

Na terenie Gminy Pszczyna do podstawowych źródeł wytwarzania odorów zalicza się:

- niezorganizowane źródła emisji odorów z indywidualnych palenisk domowych,
- przydomowe oczyszczalnie i zbiorniki na ścieki,
- procesy technologiczne w zakładach produkcyjnych i usługowych.

3.11. Flora

Ważniejsze zbiorowiska roślinne

Powierzchnia ogólna lasów na obszarze gminy to około 4793 ha. Większość zlokalizowana jest w północnej części gminy, są to Lasy Pszczyńskie i Kobiórskie. Do innych większych kompleksów leśnych zalicza się Las Brzeziny w Kolonii Podlesie oraz Las Czarne Doły w Studzionce. Tereny leśne, zróżnicowane pod względem siedliskowym oraz pod względem walorów przyrodniczych. Zachowały się fragmenty następujących naturalnych zespołów roślinnych:

- a) Bagienny bór trzcinnikowy (*Calamagrostio villosae-Pinetum*) — Kompleksy leśne zlokalizowane w północnej części gminy stanowiące zbiorowisko dominujące,
- b) Śródładowy bór wilgotny (*Molinio-Pinetum*) — Kompleksy leśne zlokalizowane w północnej części gminy - zajmują mniejszą powierzchnię,
- c) Bór bagienny (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*) — Kompleksy leśne zlokalizowane w północnej części gminy - niewielkie fragmenty,
- d) Bór mieszany (*Quercu roboris-Pinetum*) — Kompleksy leśne zlokalizowane w północnej części gminy - niewielkie fragmenty,
- e) Grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) — zbiorowisko w postaci szczątkowej uwarunkowane siedliskowo w przeważającej części obszaru Gminy,
- f) Łęg jesionowo-wiązowy (*Fraxino-Alnetum*) — w postaci zubożałej, zlokalizowany w dolinie Pszczynki,
- g) Łęg jesionowo-wiązowy (*Fraxino-Ulmetum*) — zlokalizowany w źródłowych odcinkach cieków wodnych,
- h) Łęgi wierzbowe (*Salicetum albo-fragilis*) w kompleksie z ich wczesną fazą sukcesyjną —

wiklinami nadrzecznymi (*Salicetum triandro-viminalis*), częściowo antropogenicznego pochodzenia zlokalizowane w dolinie Wisły i Pszczynki.

Tab. 2. Leśnictwo obszaru gminy Pszczyna. (Dane GUS, 2009, 2010 r.)

LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI (Dane GUS 2010 r.)		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	5 109,5
lasy ogółem	ha	4 963,0
grunty leśne publiczne ogółem	ha	5 006,5
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	4 994,4
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	4 988,4
grunty leśne publiczne stanowiące własność gmin	ha	12,0
grunty leśne publiczne w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych	ha	6,0
grunty leśne prywatne	ha	103,0
Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia		
lesistość w %	%	28,40
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA (Dane GUS 2009 r.)		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	93,20
lasy ogółem	ha	92,90
grunty leśne prywatne ogółem	ha	83,40
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	82,20
grunty leśne gminne ogółem	ha	9,80
grunty leśne gminne lasy ogółem	ha	9,50
Pozyskanie drewna (grubizny)		
ogółem	m ³	53

Gatunki roślin objętych ochroną ścisłą zlokalizowanych na terenie Gminy Pszczyna:

- a) Podrzeń żebrowiec (*Blechnum spicant*) — bory, (lasy pszczyńskie, lasy kobiórskie),
- b) Bluszcz pospolity (*Hedera helix*) — lasy, parki, cmentarze na terenie całego Powiatu oraz w ogrodach i parkach,
- c) Storczyk szerokolistny (*Orchis latifolia*),
- d) Storczyk plamisty (*Orchis maculata* Linne),
- e) Kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*) — lasy, parki, cmentarze na terenie całej Gminy,
- f) Wawrzynek wilczczyko (*Daphne mezereum*) — lasy liściaste, głównie grądy, ponadto często ogrody i parki,
- g) Grąźel żółty (*Nuphar lutea*) — starorzecza, stawy, w dolinie Pszczynki w okolicach Wisły Wielkiej,
- h) Grzybień biały (*Nymphaea alba*) — starorzecza, stawy, w dolinie Pszczynki w okolicach Wisły Wielkiej,
- i) Rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*) — siedliska bagienne, okolice Jankowic,

- j) Barwinek pospolity (*Vinca minor*) — zarośla, ponadto w ogrodach,
- k) Długosz królewski (*Osmunda regalis* L.),
- l) Kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*) — wilgotne łąki na terenie całej Gminy,
- ł) Gnidosz błotny (*Pedicularis palustris*) – wilgotne łąki, okolice Pszczyny,
- m) Orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris*) — suche łąki, okolice Jankowic.

Gatunki roślin objętych ochroną częściową zlokalizowanych na terenie Gminy Pszczyna:

- a) Skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*) — wilgotne lasy w różnych częściach Gminy, zwłaszcza w dolinie Pszczynki,
- b) Bagno zwyczajne (*Ledum palustre* L.),
- c) Kopytnik pospolity (*Asarum europaeum* L.),
- d) Konwalia majowa (*Convallaria majalis* L.),
- e) Kalina koralowa (*Viburnum opulus* L.),
- f) Płonnik pospolity (*Polytrichum commune* Hedw.),
- g) Torfowce (*Sphagnopsida*),
- h) Kosańce,
- i) Żurawina (*Oxycoccus*),
- j) Kruszyna pospolita (*Frangula alnus* Mill.).

Ponadto głównie ze względu na obecność zbiorników wodnych na obszarze gminy wyróżnia się zbiorowiska trawiaste i zaroślowe oraz roślinność szuwarowa i trzcinowa.

3.12. Fauna

Zwierzęta objęte ochroną gatunkową, występujące na obszarze gminy:

- ssaki – Żubr (*Bison bonasus*), Bóbr europejski (*Castor fiber*), Jeż wschodni (*Erinaceus roumanicus*), Jeleń sika (*Cervus nippon*), Nocek duży (*Myotis myotis*), piżmak (*Ondatra zibethicus*), wydra (*Lutra lutra*);
- ptaki – Puszczyk (*Strix aluco*), Ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), Bąk (*Botaurus stellaris*), Bączek (*Ixobrychus minutus*), Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), Czapla siwa (*Ardea cinerea*), Bocian biały (*Ciconia ciconia*), Łabędź niemy (*Cygnus olor*), Krakwa (*Anas strepera*), Cyranka (*Anas querquedula*), Krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), Głowienka (*Aythya ferina*), Czernica (*Aythya fuligula*), Myszołów (*Buteo buteo*), Bażant (*Phasianus colchicus*), Kokoszka (*Gallinula chloropus*), Łyska (*Fulica atra*), Siweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), Czajka (*Vanellus vanellus*), Piskliwiec (*Actitis hypoleucos*), Śmieszka (*Larus ridibundus*), Mewa

- pospolita (*Larus canus*), Mewa mała (*Larus minutus*), Mewa białogłowa (*Larus cachinnans*), Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundi*), Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*), Grzywacz (*Columba palumbus*), Sierpówka (*Streptopelia decaocto*), Kukułka (*Cuculus canorus*), Dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), Dzięcioł zielony (*Picus viridis*), Oknówka (*delichon urbica*), Dymówka (*Hirundo rustica*), Brzegówka (*Riparia riparia*), Skowronek polny (*Alauda arvensis*), Pliszka siwa (*Motacilla alba*), Pliszka żółta (*Motacilla flava*), Kowalik (*Sitta europaea*), Bogatka (*Parus major*), Modraszka (*Parus caeruleus*), Sosnówka (*Parus ater*), Remiz (*Remiz pendulinus*), Wilga (*Oriolus oriolus*), Strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), Muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*), Piegża (*Sylvia curruca*), Kapturka (*Sylvia atricapilla*), Cierniówka (*Sylvia communis*), Świstunka leśna (*Phylloscopus sibilatrix*), Piecuszek (*Phylloscopus trochillus*), Pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), Świerszczak (*Locustella naevia*), Strumieniówka (*Locustella fluviatilis*), Rokitniczka (*Acrocephalus schoenobaenus*), Trzcinniczek (*Acrocephalus scirpaeus*), Trzciniak (*acrocephalus arundinaceus*), Kopciszek (*phoenicurus ochruros*), Kwiczół (*Turdus pilaris*), Drozd śpiewak (*Turdus philomelos*), Kos (*Turdus merula*), Słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*), Rudzik (*Erithacus rubecula*), sójka (*Garrulus glandarius*), Sroka (*pica pica*), Kawka (*Corvus monedula*), Wrona siwa (*Corvus corone*), Gawron (*Corvus frugileus*), Szpak (*Sturnus vulgaris*), Wróbel domowy (*Passer domesticus*), Mazurek (*Passer montanus*), Zięba (*Fringilla coelebs*), Dzwoniec (*Carduelis chloris*), Makolągwa (*Carduelis cannabina*), Szczygieł (*Carduelis carduelis*), Kulczyk (*Serinus serinus*), Potrzos (*Emberiza schoeniclos*), Trznadel (*Emberiza citrinella*);
- gady i płazy - Kumak nizinny (*Bombina bombina*), Kumak górski (*Bombina variegata*), Żaba moczarowa (*Rana arvalis*), Jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), Jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipora*), Zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), Żmija zygzakowata (*Vipera berus*).
  - ryby – leszcz (*Abramis brana*), okoń (*Perca fluviatilis*), lin (*Tinca tinca*), sandacz (*Sander lucioperca*), karp (*Cyprinus carpio*), węgorz (*Anguilla anguilla*), sum (*Silurus glons*), szczupak (*Esox lucinis*), płoć (*rutilus, rutilu*), jaź (*Leuciscus idus*), wzdrega (*Scordinius erythrophthalmus*), karaś (*Carassius carassius*).

Ponadto na tych terenach występują liczne gatunki pospolitych zwierząt charakterystycznych dla zbiorowisk leśnych, obszarów łąkowych i rozległych terenów otwartych pól.

Wyróżnia się 11 gatunków zwierząt umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze gatunków zagrożonych należą do nich ptaki (Ślepowron, Rybitwa białowąsa, Bąk, Bączek, Bielik, Dzierzba czerwonoczcza, Podróżniczek i Kropiatka) oraz ssaki (Żubr, Bóbr europejski i Wydra).

3.13. Formy ochrony przyrody

Głównymi formami ochrony przyrody obowiązującymi na terenie gminy Pszczyna są:
Rezerwat przyrody „Żubrowisko” oraz obszary „Natura 2000”.

Rezerwat przyrody „Żubrowisko”

Rezerwat „Żubrowisko” został powołany 31 października 1996 r. Rozporządzeniem MOŚZN i L. w celu ochrony gatunkowej żubra (*Bison bonasus* L.), największego ssaka zamieszkującego nasze lasy. Ośrodek hodowli żubrów został utworzony w 1996 roku ale pierwsze zagrody zbudowano po II wojnie światowej. Podczas okupacji dużo osobników zamieszkujących obszar Polski zginęło. Obecnie cała populacja żubrów w tym rezerwacie liczy sobie 34 osobniki. W celach naukowych i turystycznych utworzono specjalny Ośrodek Edukacji Ekologicznej Pszczyńskie Żubry. Łączna powierzchnia rezerwatu wynosi 744,61 ha i zlokalizowany jest w obrębie sołectwa Jankowice, w północnej części gminy Pszczyna.

Wyznaczone obszary „Natura 2000”

Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000. Tworzą ją dwa typy obszarów:

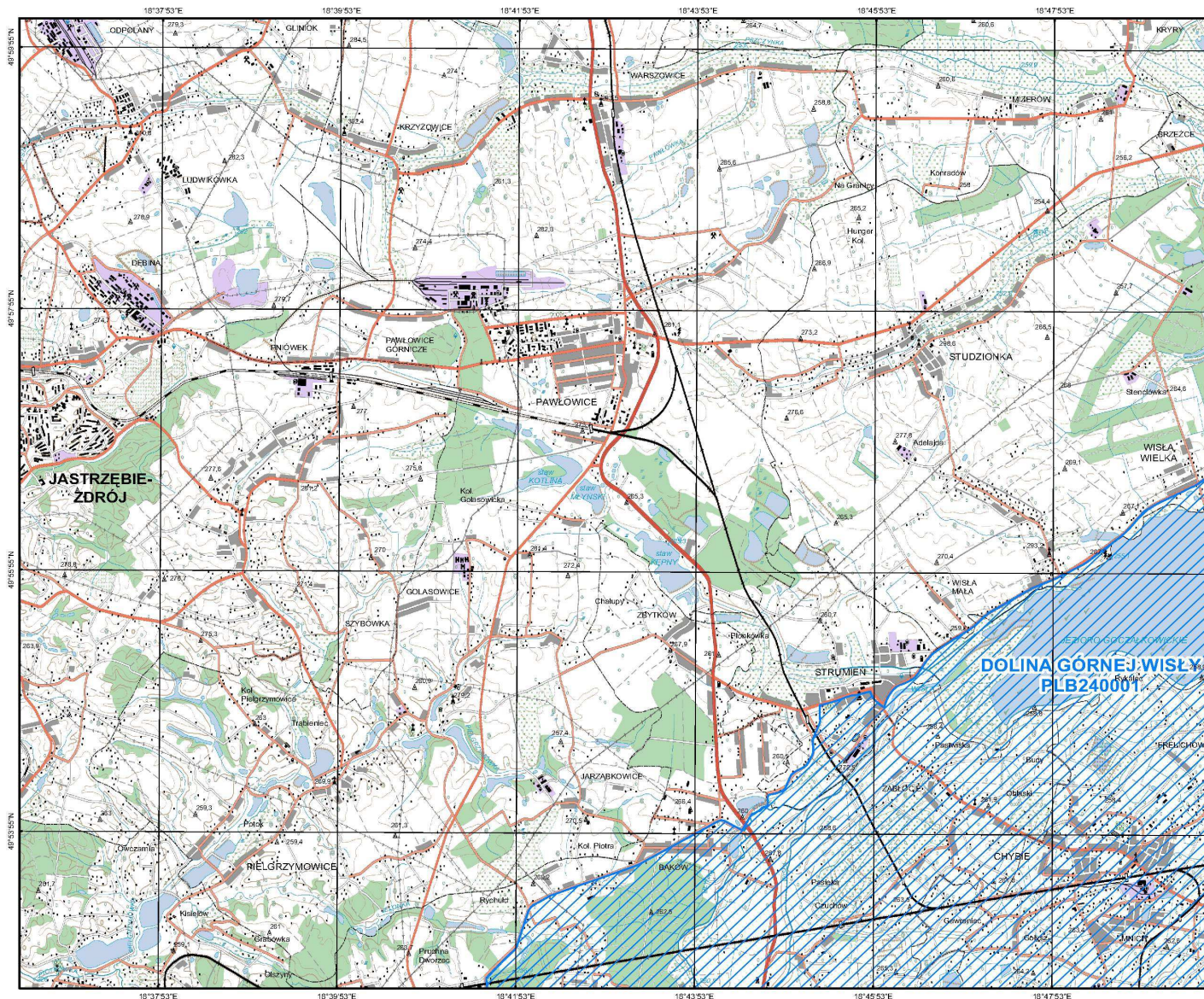
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Najważniejszymi instrumentami realizacji celów sieci Natura 2000 są oceny oddziaływania na środowisko oraz plany ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których utworzono obszar Natura 2000. Działania ochronne winny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne danego obszaru „Natura 2000”.

Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły - kod obszaru PLB240001

Obszar wyznaczony na podstawie Dyrektywy Ptasiej obejmuje teren dwóch prowincji: Północnego Podkarpacia i części południowej Zewnętrznych Karpat Zachodnich.

Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 24767,5 ha, z czego na terenie Pszczyny zlokalizowany jest wzdłuż północnego brzegu Zbiornika Goczałkowickiego na powierzchni 369,5 ha.

Natura 2000
Dyrektywa Ptasia

PLB240001
Dolina Górnej Wisły

arkusz 1 / 4

Skala 1 : 50 000

Aktualność danych: 14.04.2006
Data sporządzenia mapy: 14.04.2006

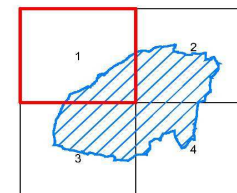
PUWG 1992
Odwzorowanie: Gaussa-Krügera
Przesunięcie na wschód: 500000
Przesunięcie na północ: -5300000
Południk osiowy: 19 E
Współczynnik skali: 0,9993
Równoleżnik osiowy: 0

EUREF 1989
Elipsoida: GRS 1980

Jednostka: Metry

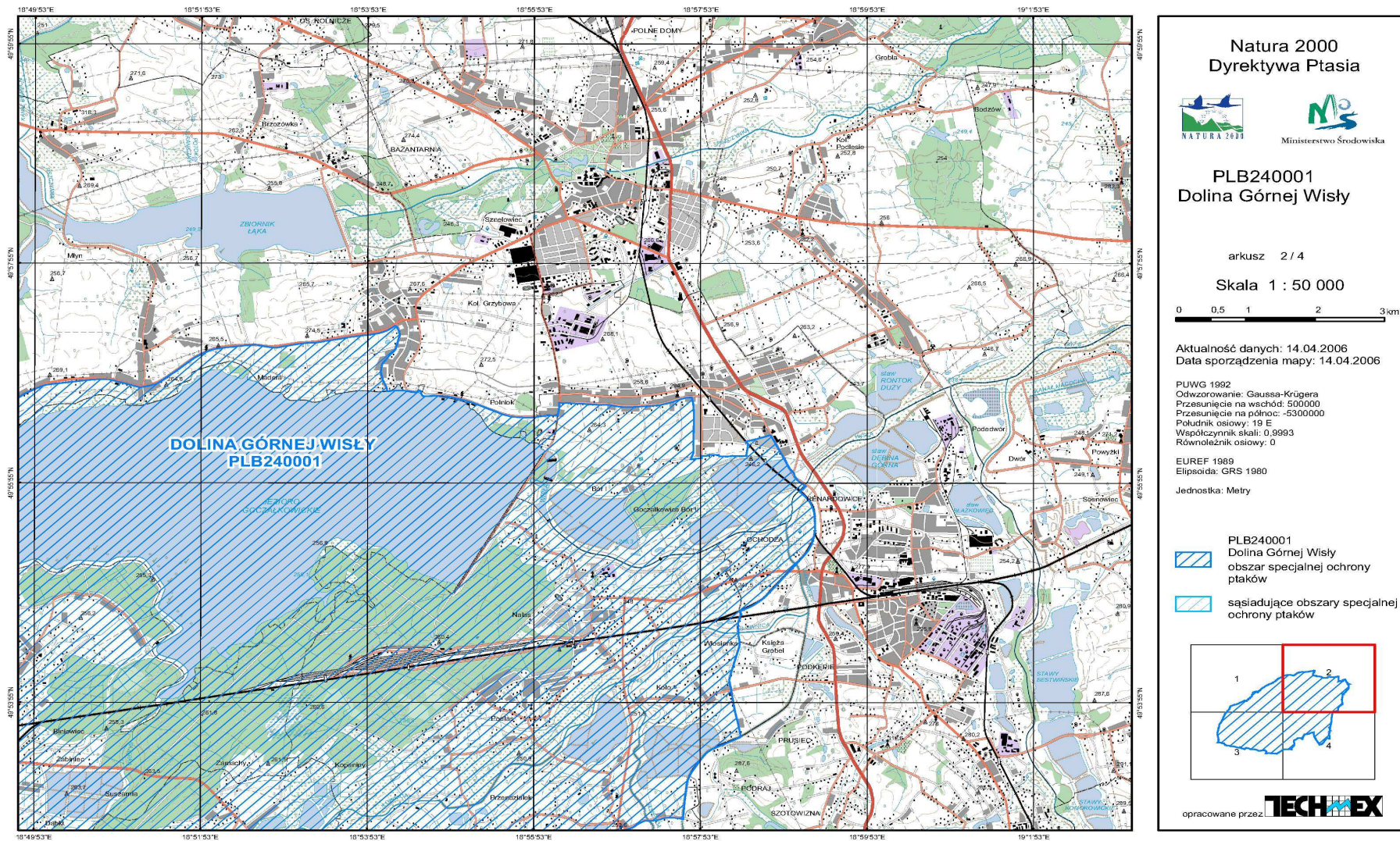
PLB240001
Dolina Górnej Wisły
obszar specjalnej ochrony
ptaków

■ sąsiadujące obszary specjalnej
ochrony ptaków

opracowane przez **TECHNEX**

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany
 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna”.

Rys. 1. Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (www.natura2000.gdos.gov.pl)

Zgodnie z informacjami zawartymi w formularzu zgłoszeniowym danych Natura 2000, głównymi zagrożeniami dla tego obszaru są:

- zaniechanie lub zmiana użytkowania stawów hodowlanych,
- likwidacja wysp i szuwarów na stawach.

Gatunki ptaków występujące na obszarze Natury 2000 wg. Zał. I Dyrektywy ptasiej:

Ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*), Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), Bąk (*Botaurus stellaris*), Bączek (*Ixobrychus minutus*), Zimorodek zwyczajny (*Alcedo atthis*), Bocian biały (*Ciconia ciconia*), Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), Derkacz (*Crex crex*), Łabędź (*Cygnus cygnus*), Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), czapla biała (*Egretta alba*), Czapla nadobna (*Egretta garzetta*), Ortolan (*Emberiza hortulana*), Muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*), Żuraw (*Grus grus*), Bielik (*Haliaeetus albicilla*), Gąsiorek (*Lanius collurio*), Dzierzba czarnoczelą (*Lanius minor*), Mewa czarnogłowa (*Larus melanocephalus*), Podróżniczek (*Luscinia svecica*), Trzmielojad (*Pernis apivorus*), Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), Kureczka zielonka (*Porzana parva*), Kropiatka (*Porzana porzana*), Szczudłonogi (*Rearvirostra avosetta*), Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), Jarzębatka (*Sylvia risoria*).

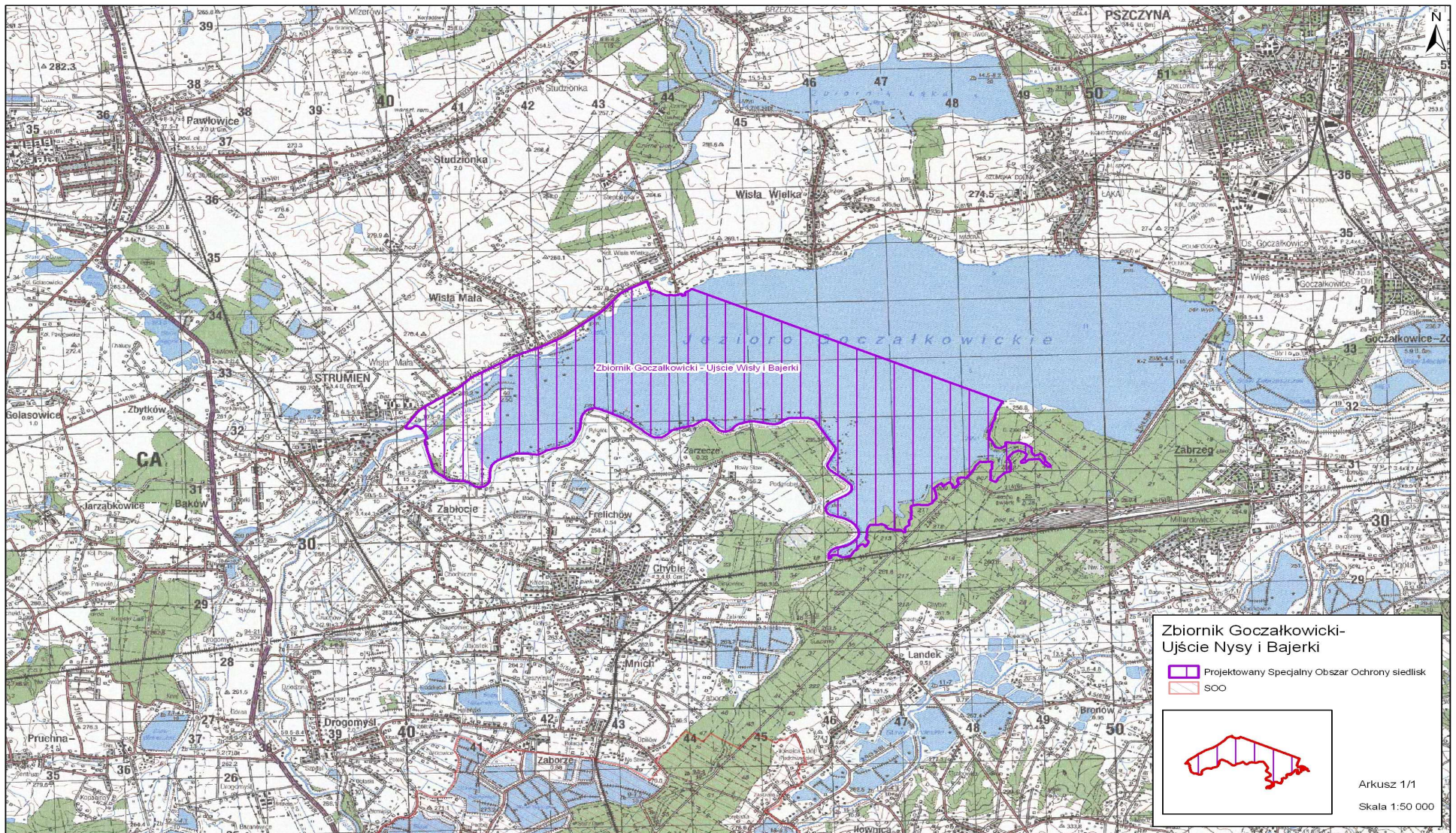
Obszar Natura 2000 Zbiornik Goczałkowicki -- ujście Wisły i Bajerki (PLH 240039)

W skład omawianego odcinka ostoi wchodzi południowo-zachodni fragment Jeziora Goczałkowickiego z uchodzącą do niego rzeką Wisłą jak również brzeg zbiornika w przyujściowym odcinku rzeki Bajerki. Obszar ten pokrywają gęste fragmenty łągów, zarośli wierzbowych, wilgotnych borów oraz zbiorowisk szuwarowych i łąkowych. Zachodni fragment zalewu jest wypłycony.

Obszar ostoi "Zbiornik Goczałkowicki - ujście Wisły i Bajerki" stanowi ważne miejsce występowania gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym i wodno-łądowym, wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Do cennych walorów przyrodniczych tego terenu zaliczyć należy rzadko występujące w Polsce fitocenozy z masowym udziałem salwinii pływającej i zabiścieku pływającego oraz bardzo liczne występowanie ptaków wodno-błotnych.

Gatunek ptaków występujących na obszarze Natury 2000 wg. Zał. I Dyrektywy ptasiej – Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*). Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- ssaki – Bóbr europejski (*Castor fiber*), Wydra europejska (*Lutra lutra*);
- płazy i gady – Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Kumak (*Bombina bombina*);
- ryby – Piskorz (*Misgurnus fossilis*).

Rys.2 Obszar Natura 2000 „Zbiornik Goczałkowicki – ujście Wisły i Bajerki”. (www.natura2000.gdos.gov.pl)

Inne ważne gatunki zwierząt i roślin występujące na tym obszarze: Wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), Ropucha szara (*Bufo bufo*), Ropucha zielona (*Bufo viridis*), Rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), Żaba moczarowa (*Rana arvalis*), Żaba wodna (*Rana esculenta*), Żaba zielona (*Rana ridibunda*), Żaba trawna (*Rana temporaria*), Jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), Zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), Żmija zygzakowata (*Vipera berus*), Żabiściek pływający (*Hydrocharis morsus-ranae*), Salwinia pływająca (*Salvinia natans*).

W stosunku do wyznaczonych, jak i projektowanych obszarów Natura 2000 obowiązuje zasada nie pogarszania stanu siedlisk i stanu gatunków oraz procedura postępowania w sprawie ocen oddziaływania w stosunku do przedsięwzięć mogących mieć potencjalnie negatywny wpływ na stan gatunków i siedlisk.

Tab. 3. Powierzchnia obszarów i liczba obiektów prawnie chronionych na terenie gminy Pszczyna.

OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
Obszary prawnie chronione		
Ogółem	ha	1114,11
rezerваты przyrody	ha	744,61
Natura 2000	ha	369,5

Ostoje przyrodnicze CORINE

Realizację programu CORINE na terenie Unii Europejskiej rozpoczęto w 1985 r. i ma ona na celu stworzenie spójnego systemu informacji o środowisku przyrodniczym. Zasięg ostoi przyrodniczych w międzynarodowym programie CORINE Biotopes wyznaczono w oparciu o miejsce życia gatunku. Miejsce występowania gatunku lub siedliska powinno posiadać znaczenie europejskie aby mogło się stać ostoją CORINE. Ostoje przyrodnicze CORINE są także źródłem informacji dla wyznaczenia potencjalnych elementów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Na terenie gminy Pszczyna wyznaczono następujące ostoje:

- Lasy Kobiórskie i Pszczyńskie z Rezerwatem Żubrowisko, ostoja obszarowa, ochrona fauny tj. ptaki i ssaki;
- Dolina Górnej Wisły, ostoja obszarowa, ochrona krajobrazu, siedlisk flory i fauny: kolonia bociana, płazy, gady, ptaki i ssaki.

Europejska sieć ekologiczna ECONET (obszary przyrodniczo cenne bez statusu prawnego)

ECONET to wielkoprzestrzenny system obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów Europy, powiązanych ze sobą korytarzami ekologicznymi, zapewniającymi ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-POLSKA została opracowana w 1995 roku. Przy jej wyznaczaniu wzięto pod uwagę siedliska typowe dla poszczególnych regionów fizyczno-geograficznych, obszary ochrony przyrody, tereny o dużej różnorodności biologicznej, rzadkość

występowania siedlisk poszczególnych gatunków oraz stopnia ich zagrożenia degradacją.

Korytarze i przystanie ornitologiczne

Na terenie Gminy Pszczyna zlokalizowane są 2 korytarze ornitologiczne (obejmujące szlaki migracji ptaków) oraz dwa przystanki pośrednie (zlokalizowane w obrębie szlaków migracji ptaków, będące terenem żerowania, odpoczynku, gniazdowania lub zimowania określonych gatunków):

- Korytarz ornitologiczny Dolina Górnej Wisły o znaczeniu ponadregionalnym. Obejmuje dolinę Wisły od Bramy Morawskiej do granic województwa śląskiego. W okresie wiosennym i jesiennym mają tu miejsce ożywione migracje ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych. Pewna frakcja ptaków – siewkowców żeruje i przemieszcza się w obrębie kompleksów stawów rybnych, inna część ptaków przelatuje tu ze wschodu.

Dolina Wisły ma głównie znaczenie dla migrujących ptaków wodno-błotnych. Jest ona wykorzystywana jako szlak przelotu gatunków na południe i południowy wschód (szlak bałkański), miejsce odpoczynku i żerowania ptaków migrujących szerokim frontem wzdłuż kierunku NEE-SWW, miejsce wnikania w głąb lądu gatunków typowo morskich i północnych, miejsce wnikania w głąb kraju gatunków południowo-europejskich.

- Korytarz ornitologiczny Dolina Górnej Wisły – Dolina Górnej Odry o znaczeniu regionalnym Korytarz przebiegający od Zbiornika Goczałkowickiego i Łąka w kierunku północno-zachodnim, nad stawami znajdującymi się na północ od Żor w rejon Zbiornika Rybnickiego i dalej na zachód do Rezerwatu Łęczczok. Wykorzystuje go między innymi część ptaków wodno-błotnych do przelotu między ostojami w dolinach górnej Wisły i Odry. Przemieszczanie się ptaków wodnych może nasilać się w okresie zimowym. Jest to zrozumiałe, gdyż po zamarznięciu wód Zbiornika Goczałkowickiego jedynym zbiornikiem wolnym od lodu w województwie śląskim pozostaje Zbiornik Rybnicki.

- Przystanek pośredni Zbiornik Goczałkowicki wraz ze Zbiornikiem Łąka i zespołem stawów rybnych o znaczeniu ponadregionalnym Zbiornik Goczałkowicki jest jedną z najważniejszych ostoi ptaków lęgowych i migrujących w południowej Polsce, a także najważniejszym elementem w systemie przyrodniczym Doliny Górnej Wisły. W otoczeniu zbiornika znajdują się kompleksy stawów rybnych Gołysz-Zaborze, Landek, Dębowiec, Ligota i kilka mniejszych o łącznej powierzchni ponad 1000 ha. Ożywione przemieszczenia ptaków wodno-błotnych o charakterze lokalnym – zwłaszcza jesienią – mają miejsce na krótkim, kilkukilometrowym odcinku pomiędzy Zbiornikiem Łąka a Zbiornikiem Goczałkowickim.

- Przystanek pośredni: Stawy w Zawadce i Brzeszczach o znaczeniu ponadregionalnym.

Stawy zlokalizowane są administracyjnie w powiatach: bielskim, bieruńsko-lędziński, pszczyńskim województwa śląskiego oraz w powiecie oświęcimskim województwa małopolskiego. Ostoję stanowi kompleks kilkunastu stawów ekstensywnej hodowli karpia, położonych po obu stronach koryta Wisły, o łącznej powierzchni 160 ha. W ostoi Stawy w Zawadce i Brzeszczach stwierdzono występowanie co najmniej 14 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności 2 gatunków spełniają kryteria wyznaczania ostoi ptaków wprowadzone przez BirdLife International. Ponadto 6 gatunków zostało wymienionych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt jako ptaki zagrożone.

Rezerwat przyrody „Babczyna Dolina”

Rezerwat „Babczyna Dolina” ma charakter leśny, zlokalizowany jest na styku z północno – zachodnią granicą gminy Pszczyna na obszarze gminy Suszec. Został powołany 31 stycznia 2002 r. Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego i zajmuje powierzchnię 76,25 ha. Rezerwat ten został utworzony w celu ochrony zespołu boru trzcinnikowego z wieloma gatunkami mszaków (w tym *Orthotrichum obtusifolium* oraz *Orthotrichum lelli*), wątrobowców (w tym *Frullania dilatata*).

3.14. Obszary i obiekty historyczne prawnie chronione (zabytki kultury)

Strefa „A” Ścisłej Ochrony Konserwatorskiej obejmująca obszar zespołu zabudowy Starego Miasta oraz części dzielnicy XIX i XX wieku, ograniczonych:

- od północy ulicą: Fryderyka Chopina;
- od wschodu ulicą: Katowicką;
- od południa ulicą: Kopernika;
- od zachodu ulicą: Żorską.

Ponadto strefą „A” obejmuje się cmentarz żydowski przy ul. Katowickiej.

Strefa „B” Częściowej Ochrony Konserwatorskiej obejmuje zespół zabudowy ograniczony:

- od północy ulicami: Szymanowskiego, Grzegorzka, K. Miarki;
- od południa ulicami: ks. bp. Bogedaina. Korfantego;
- od wschodu: terenami kolejowymi PKP.

Obszary o cennych walorach krajobrazu:

- obszar w obrębie Zbiornika Łąka;
- Obszary natura 2000 w południowej części gminy wzdłuż Zbiornika Goczałkowickiego;
- dolinę rzeki Pszczyńki;
- północną i północno – zachodnią część gminy obejmującą lasy (głównie Lasy Pszczyńskie i Kobiórskie).

/Spis wszystkich obiektów znajdujących się w rejestrze oraz w ewidencji zabytków – tekst zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna”, część I Uwarunkowania pkt. 8.2./

Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy Pszczyna, występuje 14 stanowisk archeologicznych, dla których ustala się nakaz zapewnienia nadzoru archeologiczno-konserwatorskiego w przypadku prowadzenia działalności naruszającej strukturę gruntu (poza pracami polowymi). Badania archeologiczne przeprowadzone zostały tylko dla sołectw: Czarków, Studzienice, Piasek i Jankowice. W obrębie każdego stanowiska wyznacza się strefę ochrony archeologicznej o promieniu 40 m.

Tab. 4. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy.

Nr. stanowiska na obszarze AZP	Nazwa miejscowości	Nr. stanowiska w miejscowości	Funkcja	Chronologia	Inwentarz
9	Czarków Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	1	Osada	Czasy nowożytne	1 fragm. brzegu 7 fragm. brzuśców
10	Czarków Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	2	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze Czasy nowożytne	1 fragm. brzegu 2 fragm. uch 1 fragm. dna 4 fragm. brzuśców
11	Czarków Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	3	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze Czasy nowożytne	1 fragm. brzegu 2 fragm. uch 5 fragm. brzuśców
1	Studzienice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	1	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze (XV w.) Czasy nowożytne	2 fragm. brzegów 3 fragm. den 1 fragm. brzuśca 1 fragm. brzuśca
2	Studzienice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	2	Ślad osadnictwa osada	Późne średniowiecze (XV w.) Czasy nowożytne	2 fragm. brzegów 1 fragm. dna 2 fragm. brzegów 10 fragm. brzuśców
3	Studzienice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	3	Osada Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze (XV w.) Czasy nowożytne	3 fragm. den 7 fragm. brzuśców 2 fragm. brzegów 1 fragm. dna 2 fragm. brzuśców

4	Studzienice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	4	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze Czasy nowożytne	2 fragm. brzuśców 1 fragm. brzegu 3 fragm. brzuśców
5	Studzienice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	5	Ślad osadnictwa	Neolit	
6	Piasek Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	1	Ślad osadnictwa	Czasy nowożytne	5 fragm. brzuśców
7	Piasek Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	2	Ślad osadnictwa	Czasy nowożytne	2 fragm. brzuśców
8	Jankowice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	1	Ślad osadnictwa	Czasy nowożytne	1 fragm. brzegu 3 fragm. brzuśców
9	Jankowice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	2	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze Czasy nowożytne	3 fragm. brzuśców 2 fragm. brzegów 3 fragm. brzuśców
10	Jankowice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	3	Ślad osadnictwa	Czasy nowożytne	1 fragm. dna 2 fragm. brzuśców
11	Jankowice Gmina Pszczyna Powiat Pszczyński	4	cmentarzysko	XV lub XVII wiek	

4. Aktualne zagospodarowanie terenu gminy Pszczyna

Gmina Pszczyna zajmuje powierzchnię 174 km². Na obszar gminy składa się miasto Pszczyna oraz 12 sołectw: Brzeźce, Czarków, Ćwiklice, Jankowice, Łąka, Poręba, Piasek, Rudoltowice, Studzienice, Studzionka, Wisła Mała i Wisła Wielka. Zabudowę gminy dzieli się na kilka typów, w zależności od funkcji jakie pełnią. W centrum miasta zlokalizowany jest prostokątny rynek, do którego prowadzi „prostopadła” sieć drogową. Charakterystyczna dla całego obszaru gminy jest występowanie zabudowy pałacowej i dworskiej oraz licznych kościółków drewnianych. W mieście i na jego obrzeżach, zabudowie mieszkaniowej towarzyszą usługi, natomiast ich największa koncentracja zlokalizowana jest wzdłuż drogi krajowej. Część wiejska gminy to duże obszary gruntów rolnych oraz leśnych. Dominują na tych terenach gospodarstwa rolne i zakłady z sektora rolnictwa oraz przetwórstwa rolnego (uprawa warzyw i peczarkarnie).

Układ drogowy

Droga krajowa (DK nr 1 Gdańsk – Warszawa – Bielsko – Biała – Cieszyn),

Droga wojewódzka nr 931;

Droga wojewódzka nr 933;

Droga wojewódzka nr 935;

Droga wojewódzka nr 939;

Drogi powiatowe (S4127, S4132, S4123, S4130, S4131, S4124, S4118, S4145, S4143, S4142, S4149, S4110, S4149, S4109, S4126, S4122, S4128, S4112, S4119, S4111, S4120, S4103, S4121.)

Drogi gminne i wewnętrzne

Spis wszystkich dróg pkt 5.1 część UWARUNKOWANIA projektu zmiany

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna”.

Sieć gazowa i ciepłownicza

1. System sieci gazowych zasilających miasto.

Przez teren miasta Pszczyna przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Oświęcim-Świerklany DN 300 PN 2,5 MPa, będący źródłem zaopatrzenia w gaz, wraz z odgałęzieniami:

- odg. Branica – odg. SRP Kobiór DN 100 PN 2,5 MPa,
- odg. Stara Wieś – odg. Stara Wieś I DN 150 PN 2,5 MPa,
- odg. Stara Wieś I – SRP Stara Wieś I DN 100 PN 2,5 MPa,
- odg. Stara Wieś I – SRP Stara Wieś II DN 100 PN 2,5 MPa
- odg. Ćwiklice – SRP Ćwiklice DN 100 PN 2,5 MPa.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące stacje redukcyjno-pomiarowe gazu:

- SRP I° Stara Wieś I, $Q= 3000 \text{ nm}^3/\text{h}$,
- SRP I° Stara Wieś II, $Q= 3000 \text{ nm}^3/\text{h}$,
- SRP I° Ćwiklice, $Q= 10000 \text{ nm}^3/\text{h}$.

2. System sieci dystrybucyjnych.

Zaopatrzenie odbiorców w gaz następuje z sieci gazociągów średniego i niskiego ciśnienia poprzez w/w stacje redukcyjno-pomiarowe I i II stopnia:

- dwustopniowa SRP „Ćwiklice” o przepustowości $10\,000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- jednostopniowa SRP „Centrum” o przepustowości $2\,000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- jednostopniowa SRP „Stara Wieś” o przepustowości $3\,000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- dwustopniowa SRP „Rudołtowie” o przepustowości $2000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- jednostopniowa SRP „Suszec” o przepustowości $1\,000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Rejony intensywnej zabudowy gazyfikowane są z sieci gazociągów niskoprężnych, natomiast pozostałe rejony – z sieci gazociągów średnioprężnych, poprzez indywidualne reduktory ciśnienia.

System ciepłowniczy na terenie miasta Pszczyna składa się również z 8 lokalnych kotłowni o łącznej mocy 32,03 MW, w tym:

- 6 kotłowni gazowych niskoprężnych,
- 1 kotłowni gazowo-olejowej niskoprężnej,
- 1 kotłowni gazowo-olejowej wysokoprężnej wraz z zabudowaną wymiennikownią ciepła,
- sieci ciepłownicze wysoko i niskoparametrowe.

Sieć energetyczna

1. System zasilania miasta –GPZ (WN/SN) i linie WN.

Na terenie miasta Pszczyna zlokalizowane są następujące elementy stacyjne i liniowe systemu wysokich i najwyższych napięć:

- GPZ 110/15/ Główny Punkt Zasilania
- dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Bieruń-Komorowice-Cieczot-Moszczenica,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Łaziska-Ogrodnicza,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Ogrodnicza-Goczałkowice,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Kopanina-Pszczyna,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Pszczyna-Kopalnia Silesia,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Goczałkowice-GoCza,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Czechowice-Goczałkowice,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Pawłowice-Strumień.

2. Linie średniego napięcia i stacje transformatorowe ŚN/NN.

Dostawa mocy i energii elektrycznej do odbiorców komunalnych następuje w oparciu o urządzenia i sieci elektroenergetyczne na poziomie 15 kV (podstawowy poziom zasilania miasta Pszczyna) i dodatkowo na poziomie 20 kV.

Bezpośrednie zasilanie odbiorców realizowane jest na napięciu 0,4 kV, za pośrednictwem stacji transformatorowych 20/0,4 kV i 15/0,4 kV.

W centrum miasta, i w większych osiedlach sieci SN wykonane są jako kablowe, natomiast obszary peryferyjne i zabudowa rozproszona obsługiwana jest liniami napowietrznymi.

Stacje transformatorowe w większości wyposażone są w transformatory o mocy 160 : 400 kVA.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina posiada dwie główne oczyszczalnie ścieków:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Pszczyna” o przepustowości 5200 m³/d (docelowo 8000 m³/d). Odbiornikiem oczyszczonych ścieków i wód deszczowych jest rzeka Pszczynka,
  - mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Wisła Wielka” o przepustowości 1000 m³/d.
- Oprócz w/w oczyszczalni ścieków komunalnych w gminie znajdują się również lokalne

oczyszczalnie ścieków socjalno-bytowych oraz przemysłowych. Większe z nich to:

- OŚ przy fabryce elektrolitów ELWO,
- OŚ przy zakładzie LINDE GAZ,
- OŚ przy Zakładzie Mechaniki i Elektroniki ZAMEL,
- OŚ przy Zakładach Przetwórstwa Mięsnego H. Kania S.A.,
- OŚ przy Warzywniczym Zakładzie Doświadczalnym,
- OŚ przy PTBS.

Źródłem zaopatrzenia miasta w wodę pitną są:

- a) wodociągi magistralne Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A z siedzibą w Katowicach, z których następuje pobór wody do odbiorców,
- b) ujęcie głębinowe przy Warzywniczym Zakładzie Doświadczalnym w Pszczynie.

W obszarze gminy zlokalizowane są podstawowe systemowe elementy wodociągu grupowego Go-Cza, będącym podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę. Jest to:

- ujęcie wody Goczałkowice,
- magistrale Ø 1800, 1600, 1480, 1200, 800 mm.

Gospodarka odpadami

Obecnie gmina nie posiada własnego składowiska odpadów. W ramach gospodarki odpadami w latach 1998-2000 zrealizowano program rekultywacji komunalnego wysypiska odpadów. Odpady komunalne i bytowe gromadzone są w ulicznych pojemnikach, a następnie sortowane i wywożone poza teren miasta do Knuruwa lub Brzeszcz.

Bardzo ważną inwestycją będzie planowana na najbliższe lata budowa kompostowni zlokalizowanej przy oczyszczalni ścieków „Pszczyna”, do której trafiać będą wszystkie odpady „zielone” i organiczne z całej gminy.

Turystyczne zagospodarowanie gminy

Do najcenniejszych dóbr przyrodniczych i kulturowy zlokalizowanych na terenie Gminy Pszczyna, mających także duże znaczenie turystyczne i rekreacyjne należą:

- Lasy Pszczyńskie i Kobiórskie zlokalizowane w północnej części gminy;
- Zbiornik Łąka z ośrodkami związanymi ściśle z rekreacją wodną;
- Zbiornik Goczałkowicki zlokalizowany wzdłuż południowej granicy gminy, objęty granicą Obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” oraz „Zbiornik Goczałkowicki – ujście Wisły i Bajerki”;
- 5 tras rowerowych;
- Szlaki turystyczne (Szlak Budownictwa Drewnianego im. W. Jakubowskiego, Szlak Ewakuacji Więźniów „KL Auschwitz – Birkenau” w styczniu 1945 r., Szlak Bursztynowy, Szlak południowy);

- Rezerwat Żubrowisko w Jankowicach w północnej części gminy z Ośrodkiem Edukacji ekologicznej Pszczyńskie Żubry;
- Park Zamkowy z rezydencją książęcą zlokalizowany w centrum miasta Pszczyna;
- Liczne ośrodki turystyczne.

5. Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany „Studium...”

Dokumentacja podlegająca prognozie składa się z części tekstowej projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna” wraz z załącznikami graficznymi – rysunkami uwarunkowań oraz rysunkiem kierunków zagospodarowania przestrzennego przestrzennego skali 1: 10 000. W tekście zmiany „Studium...” zawarte zostały następujące rozdziały:

Tab. 5. Zawartość zmiany „Studium”.

NR ROZDZIAŁU	SPIS TREŚCI
I.	CZĘŚĆ I: UWARUNKOWANIA
1.	Ogólna charakterystyka gminy
1.1.	Dane ogólne i położenie
1.2.	Rzeźba terenu
1.3.	Warunki klimatyczne
1.4.	Surowce mineralne
1.5.	Warunki wodne
1.6.	Zasoby leśne
2.	Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska
2.1.	Ekosystemy leśne, ochrona przyrody i krajobrazu
2.1.1.	Ochrona zasobów leśnych
2.1.2.	Obszary ochrony zasobów przyrodniczych
2.2.	Stan środowiska i źródła zagrożeń
2.2.1.	Obszary zagrożone zalewami powodziowymi i podtopieniami
2.2.2.	Obszary występowania naturalnych zagrożeń geologicznych
2.2.3.	Zbiorniki wód podziemnych
3.	Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej
3.1.	Rolnicze właściwości gleb i ich przydatność
4.	Uwarunkowania z tytułu ładu przestrzennego
4.1.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia
4.2.	Zagrożenia dla ładu przestrzennego
4.3.	Informacje dotyczące dotychczasowego przeznaczenia terenu
4.4.	Obszary ochrony cennych wartości kulturowych i przyrodniczych gminy
5.	Uwarunkowania wynikające ze stanu funkcjonowania komunikacji
5.1.	Komunikacja drogowa
5.2.	Komunikacja kolejowa
5.3.	Trasy rowerowe
5.4.	Szlaki turystyczne

6.	Infrastruktura techniczna
6.1.	Zaopatrzenie w wodę
6.2.	Odprowadzenie i unieszkodliwianie ścieków
6.3.	Odprowadzenie i unieszkodliwianie odpadów
6.4.	Zaopatrzenie w gaz
6.5.	Zaopatrzenie w energię elektryczną
6.6.	Zaopatrzenie w energię cieplną
6.7.	Telekomunikacja
7.	Uwarunkowania społeczno-demograficzne
7.1.	Dotychczasowe trendy rozwoju ludności
7.2.	Charakterystyka ludności wg płci i wieku
7.3.	Opis elementów ruchu naturalnego
7.4.	Jakość życia mieszkańców
7.5.	Struktura mieszkań
7.6.	Charakterystyka migracji
8.	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków
8.1.	Rozwój osadnictwa
8.2.	Obiekty i zespoły zabytkowe
8.3.	Stanowiska archeologiczne
8.4.	Obiekty przemysłowe i militarne
9.	Uwarunkowania z tytułu ponadlokalnych zadań publicznych
9.1.	Podstawowe cele i kierunki polityki przestrzennej województwa
9.2.	Tereny ponadlokalnych zadań publicznych
10.	Uwarunkowania z tytułu lokalnych zadań publicznych
11.	Wpływ uwarunkowań na sposób rozwiązań przestrzennych
II.	CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
1.	Cele rozwojowe gminy
1.1.	Cele społeczno - gospodarcze
1.2.	Cele przestrzenne
1.3.	Cele ochronne
1.3.1.	Konsekwentna ochrona wartości środowiska przyrodniczego
1.3.2.	Ochrona i przywracanie ładu przestrzennego
1.3.3.	Ochrona przed klęskami żywiołowymi
2.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy
2.1.	Założenia
2.2.	Zakres zmian w strukturze programowo przestrzennej gminy
3.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
4.	Kierunki rozwoju systemu komunikacji i transportu
4.1.	Kierunki rozwoju sieci drogowej
4.2.	Kolej
4.3.	Trasy i szlaki turystyczne
5.	Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej
5.1.	Zaopatrzenie w wodę
5.2.	Odprowadzanie ścieków
5.3.	Gospodarka odpadami
5.4.	Zaopatrzenie w energię elektryczną
5.5.	Zaopatrzenie w gaz
5.6.	Zaopatrzenie w ciepło
5.7.	Tereny możliwej lokalizacji elektrowni wiatrowych
5.8.	Telekomunikacja
6.	Ochrona terenów prawnie chronionych
6.1.	Obszary chronione zlokalizowane na terenie gminy

6.2.	Lasy
6.3.	Zbiorniki Wód podziemnych
6.4.	Tereny i obszary górnicze
6.5.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny
7.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego
7.1.	Obszary wskazane do ochrony
7.2.	Zasady kształtowania architektury obiektów w strefach ochrony konserwatorskiej
7.3.	Stanowiska archeologiczne
8.	Obszary przestrzeni publicznej oraz tereny rozmieszczenia inwestycji celu publicznego
8.1.	Obszary przestrzeni publicznej
8.2.	Tereny rozmieszczenia inwestycji ponadlokalnych
8.3.	Tereny rozmieszczenia inwestycji lokalnych
8.4.	Tereny lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych
9.	Obszary zagrożeń
9.1.	Obszary narażone na osuwiska
9.2.	Obszary zagrożone zalewami powodziowymi i podtopieniami
10.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i gospodarki leśnej
10.1.	Tereny rolne
10.2.	Zasady prowadzenia gospodarki leśnej
11.	Obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości
12.	Obszary wymagające przekształceń i rekultywacji
13.	Pozostałe obszary problemowe
14.	Obszary wymagające sporządzania planu miejscowego lub planu ochrony, w tym tereny wymaganej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na inne cele
15.	Wnioski końcowe
16.	Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu studium
16.1.	Główne uwarunkowania i wytyczne będące podstawą dla rozwoju przestrzennego gminy Pszczyna zapisanego w ustaleniach zmiany studium
16.2.	Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy
17.	Literatura

Główne cele projektu zmiany „Studium...” w zakresie kierunków dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów Gminy Pszczyna

W zapisach projektu zmiany „Studium...” ustalono następujące główne cele społeczno - gospodarcze:

- rozwój mieszkalnictwa,
- rozwój nowoczesnej infrastruktury społecznej i komunalnej,
- ochrona wartości kulturowych,
- poprawa jakości obsługi w zakresie komunikacji (w tym publicznej),
- tworzenie nowych stanowisk pracy – wyznaczenie nowych terenów usługowych i przemysłowych.

W zapisach projektu zmiany „Studium...” ustalono następujące główne cele przestrzenne:

- rozwój terenów mieszkaniowo - usługowych: kształtowanie struktury osadniczej według zasad zrównoważonego rozwoju,
- rozwój terenów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- ochrona cennych obszarów przyrodniczych oraz zespołów i obiektów o wartościach konserwatorskich.

Ustalono następujące główne cele ochrony środowiska:

- kształtowanie postaw i tworzenie nowych wzorców zachowań mieszkańców uwzględniających troskę o jakość środowiska,
- ochrona wód podziemnych i powierzchniowych poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- poprawa jakości powietrza, zmniejszenie oddziaływania „niskiej emisji”,
- poprawa stanu oraz racjonalne wykorzystanie terenu i zasobów glebowych,
- ochrona różnorodności biologicznej i wartości środowiska przyrodniczego oraz odtwarzanie i wzbogacanie zasobów przyrody,
- zmniejszenie uciążliwości: zmniejszenie emisji hałasu na terenie gminy oraz kontrola i ograniczenie niekorzystnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego,
- zapobieganie zagrożeniom naturalnym i poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia,
- ochrona terenów otwartych, w tym kompleksów gruntów rolnych wolnych od zabudowy.

W zmianie „Studium...” ustalono następujące główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy:

- rozwój gminy zgodnie z zasadami zrównoważonego /harmonijnego/ rozwoju,
- rozwój struktury osiedleńczej,
- rozbudowa i przebudowa infrastruktury komunalnej,
- odbudowa wartości ekologicznych obszaru całej gminy – ochrona najcenniejszych wartości przyrodniczych (objętych ochroną prawną), terenów produkcji rolnej i terenów leśnych, innych o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych - jako baza dla rozwoju turystyki.

Wprowadzono następujące inwestycje celu publicznego:

- rozbudowa układu dróg lokalnych organizującego ruch w bezpośrednim sąsiedztwie DK-1;
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej, w tym tworzenie nowych chodników w celu

zapewnienia bezpieczeństwa pieszym;

- rozbudowa sieci kanalizacyjnej, na obszarze całej gminy, w tym: budowa kanalizacji deszczowej dla Os. Stara Wieś, Podstarzyniec i Chuchówka oraz budowa kanalizacji sanitarnej na terenach sołectw: Ćwiklice, Brzeźce, Czarków, Piasek, Jankowice, Studzienice;
- projekt „Serce Wsi” przewidujący modernizację terenów wiejskich na cele integracji lokalnej społeczności;
- budowa kompleksu spacerowo – rekreacyjnego „Rontok Duży” w Rudołtowicach;
- zagospodarowanie turystyczno – rekreacyjne brzegów Zbiornika Łąka;
- modernizacja ośrodków kultury w sołectwach.

5.1. Najważniejsze projektowane obszary funkcjonalne w poszczególnych miejscowościach, wprowadzone projektem zmiany studium.

W ramach zmiany projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna /z wyłączeniem sołectwa Studzionka/ wprowadzono szereg zmian w zagospodarowaniu terenu. Główne zmiany w poszczególnych sołectwach:

- **Brzeźce** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinne i zagrodowego /siedliskowego/ w ramach już istniejącego zagospodarowania, w północnej części sołectwa tereny koncentracji hodowli zwierzęcej i roślinnej oraz usług związanych z rolnictwem oraz oraz tereny usług i mieszkalnictwa w zakresie obsługi turystyki;
- **Czarków** - poszeźnienia istniejących terenów zabudowy jednorodzinnej i usług oraz w pobliżu doliny rzeki Dokawa tereny usług sportu, turystyki i rekreacji;
- **Ćwiklice** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinne i zagrodowego /siedliskowego/ jako kontynuacja już istniejącego zainwestowania w ramach całej powierzchni sołectwa oraz tereny usług sportu, turystyki i rekreacji w części północno - wschodniej;
- **Jankowice** – tereny usług i mieszkalnictwa w ramach kontynuacji już wiodącej funkcji mieszkaniowej na terenach sąsiednich, nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinne i zagrodowego /siedliskowego/ oraz dwa tereny koncentracji hodowli zwierzęcej i roślinnej oraz usług związanych z rolnictwem;
- **Łąka** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinne i zagrodowego /siedliskowego/ na całej powierzchni sołectwa oraz nowe tereny usług i mieszkalnictwa w zakresie obsługi turystyki i rekreacji przy Zbiorkinie Łąka;
- **Piasek** – uzupełnienie zabudowy jednorodzinnej i usług;

- **Poręba** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/ na całej powierzchni sołectwa, zmiana przeznaczenia terenów przy zbiorniku Łąka na tereny usług sportu, turystyki i rekreacji oraz tereny usług i mieszkalnictwa w zakresie obsługi turystyki;
- **Pszczyna** – nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/ na obrzeżach miasta, tereny usług, usług i mieszkalnictwa oraz tereny przemysłu, baz, składów, różnych form wytwórczości i usług w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej;
- **Rudoltowice** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/ na całej powierzchni sołectwa oraz utworzenie terenów infrastruktury lotniczej w ramach istniejącego lotniska w Kaniowie;
- **Studzienice** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/ na całej powierzchni sołectwa oraz uzupełnienie istniejących już terenów przemysłu, baz, składów, różnych form wytwórczości i usług wzdłuż lasów pszczyńskich;
- **Wisła Mała** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/ w części zachodniej sołectwa;
- **Wisła Wielka** - nowe tereny zainwestowania mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego /siedliskowego/, nowy teren usług sportu, turystyki i rekreacji na wybrzeżu zbiornika Goczałkowickiego oraz tereny usług i mieszkalnictwa w zakresie obsługi turystyki na wybrzeżu Zbiornika Łąka.

W poniższych tabelach zamieszczono wprowadzone w zapisach projektu zmiany „Studium...” główne ustalenia dla poszczególnych grup terenów funkcjonalnych:

Tab. 6. Główne ustalenia zmiany „Studium” dla poszczególnych grup funkcyjnych

Lp.	DOMINUJĄCA FUNKCJA TERENU I FORMA ZAGOSPODAROWA -NIA (zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium - rys. 1)	ustalenia główne	ustalenia dodatkowe
	ZABUDOWA MIESZKANIOWA		
1.		<ul style="list-style-type: none"> • forma zabudowy : nawiązująca do ustaleń strefowych ochrony konserwatorskiej: 	Dopuszcza się: - lokalizację zespołów zieleni

	tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego i usług	<ul style="list-style-type: none"> - zasadniczy układ zabudowy: zwarty, liniowy (pierzaje), w formie kwartałów; - forma dachu : różnicowana; • wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> - udział powierzchni zieleni biologicznie czynnej – minimum 15%; - maksymalna wysokość zabudowy – w dostosowaniu do wartościowej (chronionej) zabudowy; 	urządzonej, obiektów i urządzeń sportu i rekreacji; - lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (parkingi, drogi wewnętrzne, itp.);
2.	tereny zabudowy jednorodzinnej i usług	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość lokalizacji budynków gospodarczych, garaży, innych obiektów budowlanych związanych z funkcją mieszkaniową lub usługową; • zasadnicza forma dachu: dwu- lub wielospadowy; kąt nachylenia połaci dachowej – 25° - 45 ° - dopuszcza się inne formy dachów; • wskaźnik powierzchni zieleni biologicznie czynnej: minimum 30%, dla usług - jak dla terenów koncentracji usług różnych /poz.6/; • maksymalna wysokość budynków: 11,0 m. 	Dopuszcza się: - zachowanie istniejących oraz możliwość lokalizacji nowych obiektów usługowych, zakładów rzemieślniczych (nieuciążliwych dla mieszkalnictwa), z możliwością rozbudowy, przebudowy itp; - zachowanie innych istniejących form zabudowy; - lokalizację zespołów zieleni urządzonej, urządzeń sportu i rekreacji; - lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (parkingi, drogi wewnętrzne, itp.).
3.	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej /siedliskowej/	<ul style="list-style-type: none"> • forma zabudowy i forma dachu: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i usług (pkt.2); • maksymalna wysokość budynków: <ul style="list-style-type: none"> - w zabudowie mieszkaniowej: 11,0 m; - budynków inwentarskich, gospodarczych: 12m; • wskaźnik powierzchni zieleni biologicznie czynnej: minimum 30%. 	Dopuszcza się: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizację usług jako funkcji uzupełniającej; • zachowanie istniejących zakładów usługowych, rzemieślniczych, z możliwością rozbudowy, przebudowy itp; • utrzymanie istniejących gospodarstw rolnych i ogrodniczych z możliwością rozbudowy, przebudowy itp.; • lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej; • lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, • zieleni urządzonej.
4.	tereny zabudowy mieszkaniowej oraz produkcji i usług związanych z rolnictwem;	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie istniejących oraz możliwość realizacji nowych gospodarstw rolnych i ośrodków produkcji rolniczej, ogrodniczej, hodowlanej z możliwością rozbudowy, przebudowy itp.; • możliwość zachowania i 	Dopuszcza się: - lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej; - lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

		<p>lokalizacji nowej zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźniki urbanistyczne: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i usług (pkt.2). 	- zieleni urządzoną.
5.	tereny zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej;	<ul style="list-style-type: none"> • minimalna powierzchnia działki budowlanej : 1200 m²; • wskaźnik powierzchni zieleni biologicznie czynnej : minimum 40%; • pozostałe wskaźniki urbanistyczne: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i usług (pkt.2). 	<p>Dopuszcza się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizację usług jako funkcji uzupełniającej, - zachowanie istniejących zakładów usługowych, rzemieślniczych, z możliwością modernizacji; - lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, - zieleni urządzoną.

	USŁUGI, PRODUKCJA I WYTWÓRCZOŚĆ		
6.	tereny koncentracji usług różnych	<ul style="list-style-type: none"> • wskaźnik powierzchni zieleni biologicznie czynnej – minimum 10%; • maksymalna wysokość budynków – 15 m. /dopuszczalne odstępstwa np. dla obiektów sakralnych, dominant/; (ograniczenia wysokości zabudowy nie dotyczą budowli infrastruktury technicznej) • forma dachu: zróżnicowana. 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zieleni urządzonej, urządzeń sportowo rekreacyjnych. - dopuszczenie funkcji mieszkaniowej.
7.	tereny koncentracji usług publicznych (miejskich, gminnych), zdrowia, kultury, oświaty, kultu religijnego innych	<ul style="list-style-type: none"> • forma zabudowy w obrębie miasta: w nawiązaniu do wartościowej zabudowy objętej ochroną konserwatorską; • maksymalna wysokość budynków w nowej zabudowie: 15m /nie dotyczy obiektów sakralnych/; • pozostałe parametry zagospodarowania: jak dla terenów usług różnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się lokalizację innych form usług (komercyjnych); - możliwość lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zieleni urządzonej.
8.	tereny usług i mieszkalnictwa jednorodzinne;	<ul style="list-style-type: none"> • wskaźnik powierzchni zieleni biologicznie czynnej – minimum 20%; • maksymalna wysokość budynków usługowych – 15 m /dopuszczalne odstępstwa np. dla obiektów sakralnych, dominant/; • forma dachu: zróżnicowana; • ustalenia dla zabudowy mieszkaniowej: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i usług (pkt.2). 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zieleni urządzonej, urządzeń sportowo rekreacyjnych; - możliwość zachowania istniejących zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych itp.

9.	tereny usług i mieszkalnictwa w zakresie obsługi turystyki i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość lokalizacji hoteli, pensjonatów, zajazdów, moteli, obiektów handlu i gastronomii; • możliwość zachowania istniejących obiektów budowlanych oraz adaptacji na funkcje j. w.; • wskaźniki urbanistyczne: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i usług. 	<ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się lokalizację zabudowy jednorodzinnej oraz obiektów rekreacji indywidualnej; - możliwość realizacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych; - możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zespołów zieleni urządzonej.
10.	tereny koncentracji usług sportu, rekreacji i turystyki	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość zachowania i realizacji terenowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych (boiska, bieżnie, itp.), budynków zaplecza socjalno-technicznego, obiektów halowych, przekryć wielkoformatowych; • wskaźnik powierzchni terenów zielonych (zieleni biologicznie czynnej) powinien wynosić nie mniej niż 30%; • możliwość lokalizacji hoteli, pensjonatów, zajazdów, moteli, obiektów handlu i gastronomii; • dopuszczenie funkcji mieszkaniowej w niezbędnym zakresie (obiekty socjalne itp.); • możliwość adaptacji istniejących obiektów budowlanych na funkcje usług sportowo-rekreacyjnych; <p>/pozostałe wskaźniki urbanistyczne: jak dla terenów usług różnych (pkt. 6)/.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zespołów zieleni urządzonej.
11.	tereny przemysłu, baz, składów, różnych form wytwórczości i usług;	<ul style="list-style-type: none"> • wysokość budynków do 20m, wskaźniki urbanistyczne jak dla terenów koncentracji usług różnych (pkt. 6). 	<ul style="list-style-type: none"> - na terenie zlokalizowanym przy skrzyżowaniu ulic Żorskiej i Wodzisławskiej dopuszcza się możliwość lokalizacji lądowiska dla helikopterów.
12.	tereny produkcji oraz usług związanych z rolnictwem (tereny hodowli, ogrodnictwo itp.);	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość zachowania i realizacji zabudowy przemysłowo-usługowej, możliwość rozbudowy, przebudowy, wymiany kubatury (wskaźniki urbanistyczne j. w.); • wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 10%; 	<ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się jako uzupełniającą funkcję mieszkaniową, zabudowę jednorodzinną lub zagrodową (wskaźniki jak w pkt. 3).

	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA		
13.	tereny infrastruktury technicznej i komunalnej	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie istniejących obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunalnej z możliwością przebudowy lub rozbudowy, • możliwość realizacji nowych urządzeń i obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> - pozostałe ustalenia - w rozdziale <i>Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej</i>;

		budowlanych w tym zakresie.	
14.	tereny możliwej lokalizacji elektrowni wiatrowych	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja elektrowni wiatrowych, poza obszarami Natura 2000, głównymi trasami przelotu ptaków (korytarze ornitologiczne) oraz miejscami gdzie zlokalizowane są żerowiska ptaków i nietoperzy (przystanki ornitofauny). /sołectwa Brzeźce, Poreba, Łąka, Wisła Mała, Wisła Wielka oraz część zachodnia miasta Pszczyna./ 	- możliwość lokalizacji „farm” wiatrowych w odległości 500 - 600 m od obiektów, w których ma miejsce stały pobyt ludzi.
15.	tereny komunikacyjne, drogi, ulice, parkingi, inne	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie istniejącego układu drogowego z możliwością ich przebudowy lub rozbudowy oraz możliwość wyznaczenia nowych przebiegów dróg nie pokazanych na rysunku studium, • możliwość zachowania oraz lokalizacji nowych budowli i urządzeń w zakresie infrastruktury komunikacyjnej i technicznej; • nowe realizacje zgodnie z ustaleniami w tekście studium Rozdział 4 Kierunki rozwoju systemu komunikacji i transportu i na rys. studium; 	- możliwość powiększenia infrastruktury związanej z lotniskiem w Kaniowie oraz lądowiskiem w gm. Goczałkowice; - pozostałe ustalenia - w Rozdziale Kierunki rozwoju systemu komunikacji i transportu .

	TERENY: ROLNE, ZIELENI I WÓD POWIERZCHNIOWYCH		
16.	tereny rolne (łąki, pastwiska, grunty orne);	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i ochrona gruntów o wysokiej przydatności rolniczej; • możliwość zachowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej; • możliwość realizacji nowej zabudowy zagrodowej (siedlisk rolniczych); • wskaźniki i parametry dla nowej zabudowy: jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej /siedliskowej/ (pkt.3); • ochrona zieleni śródpolnej (zadrzewień, zakrzewień) naturalnych cieków wodnych z ich biologiczną obudową; • możliwość lokalizacji obiektów hodowli zwierzęcej i roślinnej oraz usług związanych z rolnictwem; • zachowanie i możliwość realizacji nowych dróg dojazdowych, wewnętrznych, rolniczych i gospodarczych. 	- możliwość prowadzenia ścieżek rowerowych, pieszych, tras narciarskich, szlaków i tras turystycznych; - możliwość zachowania i rozbudowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz urządzeń melioracyjnych z możliwością przebudowy i rozbudowy; - możliwość zalesiania.

17.	tereny koncentracji hodowli zwierzęcej i roślinnej oraz usług związanych z rolnictwem;	<ul style="list-style-type: none"> dopuszcza się lokalizację zabudowy na parametrach jak dla: terenów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej (pkt. 3). 	- możliwość zachowania i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
18.	tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji;	<ul style="list-style-type: none"> zagospodarowanie i utrzymanie terenów zielonych ogólnodostępnych w formie skwerów, parków, zieleńców; możliwość realizacji terenowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych; możliwość lokalizacji obiektów budowlanych związanych z obsługą sportu i rekreacji; wysokość budynków: jak dla zabudowy usługowej, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 90%. 	- możliwość zachowania i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
19.	tereny zieleni urządzonej, parkowej	<ul style="list-style-type: none"> zagospodarowanie i utrzymanie terenów zielonych ogólnodostępnych w formie skwerów, parków, zieleńców; możliwość realizacji terenowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych. 	- możliwość zachowania i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
20.	zespoły zieleni nieurządzonej (zadrzewienia, zakrzaczenia, ciągi zieleni stanowiącej obudowę cieków wodnych, zieleń leśna oraz tereny o funkcji rolniczej, łąki, pastwiska itp.)	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie istniejącej zieleni łąkowej, zadrzewień i zakrzewień, oczek wodnych i cieków, dopuszcza się użytkowanie rolnicze (łąki, pastwiska, uprawy ogrodnicze, stawy hodowlane, inne). 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość prowadzenia ścieżek rowerowych, pieszych, narciarskich, szlaków i tras turystycznych. możliwość zachowania i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
21.	tereny cmentarzy	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie istniejących cmentarzy wraz ze strefą sanitarną; możliwość przebudowy, rozbudowy; możliwość wyznaczenia nowych lokalizacji cmentarzy. 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość zachowania i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej; dopuszczenie lokalizacji usług nie związanych ze stałym pobytem ludzi, na terenie strefy sanitarnej.
22.	lasy, kompleksy leśne	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie gospodarki leśnej oraz ochrona t. leśnych zgodnie z przepisami odrębnymi (<i>ustawa o lasach, inne</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> dopuszcza się lokalizację terenowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych. zachowuje się ośrodki produkcji leśnej.
23.	tereny objęte szczególnymi formami ochrony (obszar Natura 2000, rezerваты, inne)	<ul style="list-style-type: none"> formy i zasady ochrony - w tekście studium Rozdział. 6 Ochrona terenów prawnie chronionych 	- ochrona zgodnie z przepisami odrębnymi (w tym: plany ochrony)
24.	tereny wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> ustala się zachowanie strefy 1,5 m od linii brzegowej cieków wodnych wolnej od zabudowy i zakaz grodzienia; zagospodarowanie i ochrona na 	

		<p>podstawie przepisów odrębnych (prawo wodne);</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszcza się wykorzystanie rekreacyjne zbiornika „Łąka”, zakaz zabudowy na obszarach poniżej rzędnej 251,7 m n. p. m.; • zasady zagospodarowania brzegów zbiornika - do uściślenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, • dla Zbiornika Goczałkowickiego ustala się strefę ograniczenia zabudowy w odległości 50 i 100 m od rzędnej 257.0 m n.p.m. • zakaz lokalizowania budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego nie podłączonego do kanalizacji sanitarnej oraz bliżej niż 50 m od linii brzegowej za wyjątkiem obiektów związanych z ujęciami wody i stacjami uzdatniania wody; • zakaz lokalizowania budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego nie podłączonego do kanalizacji sanitarnej oraz bliżej niż 100 m od linii brzegowej na terenach, które do wejścia rozporządzenia w życie nie były w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczone pod zabudowę. <p>(zgodnie z Rozporządzeniem nr 2/2010 Dyrektora Regionalnego zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód powierzchniowych Jeziora Goczałkowice.)</p>	
--	--	---	--

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium

Konieczność uaktualnienia zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna wynika ze zmieniających się potrzeb rozwojowych oraz nowych uwarunkowań prawnych.

Zmiana studium umożliwi rozwój gminy poprzez realizację nowych inwestycji, głównie mieszkaniowych, produkcyjnych, z zakresu infrastruktury oraz turystyczno – sportowo – rekreacyjnych. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej (przy zastosowaniu się do wszelkich zasad, nakazów i zakazów mających na celu zachowanie największych walorów przyrodniczych) przy Zbiorniku Łąka daje szansę pielęgnacji cennych przyrodniczo obszarów. Poprzez odpowiednie gospodarowanie oraz wydzielenie terenów obsługi ludności wokół zbiornika, możliwe jest ograniczenie w znacznym stopniu niekontrolowanego rozwoju turystyki w miejscach, które powinny pozostać w stanie nienaruszonym. Uchwalenie tego typu zmian umożliwi

ustabilizowanie zarastania roślinności, przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnej powierzchni zielonej oraz ochronę przed zanieczyszczeniami. Ochrona tych obszarów przed zanieczyszczeniami musi się wiązać z obowiązkiem zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej dla terenów rozwoju turystyki i rekreacji wzdłuż zbiornika. Wprowadza się nakaz gromadzenia odpadów i ich odbioru oraz nakaz gromadzenia nieczystości w specjalnych bezodpływowych zbiornikach i ich wywóz, w celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód.

Na terenie gminy Pszczyna realizowany jest projekt „Modernizacja gospodarki wodno – ściekowej w Pszczynie”. Projekt ten ma na celu poprawę stanu środowiska, a przede wszystkim jakości wód. Obecnie na obszarze gminy z kanalizacji korzysta jedynie 42 % ludności. Istniejące lokalne kotłownie zaopatrujące gospodarstwa domowe w energię ciepłą odpowiedzialne są za tzw. „niska emisję”, w wyniku której do powietrza dostają się szkodliwe pyły i gazy powstające z nieefektywnego spalania słabej jakości węgla. Ograniczenie wyżej wymienionych zagrożeń jest możliwe poprzez stosowanie dobrej jakości paliw, wysokosprawnych kotłów grzewczych oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (tj. solary czy pompy ciepła). Możliwość ograniczenia negatywnego wpływu wszystkich wymienionych czynników na środowisko jest zależna w dużej mierze od edukacji ekologicznej mieszkańców (w tym rolników) oraz turystów.

W przypadku braku realizacji zmian studium możliwe jest utrzymanie już występujących negatywnych zjawisk w środowisku przyrodniczym gminy Pszczyna, do których zaliczyć należy:

- niezadawalający stan powietrza szczególnie w okresie zimowym ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym, (emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego następuje z lokalnych kotłowni nie stosujących nowoczesnych technologii ekologicznych) oraz wzrostem natężenia ruchu;
- niezadawalający stan rzek i zbiorników wodnych (z uwagi na fakt, iż mniej niż połowa ludności zamieszkującej gminą korzysta z kanalizacji większość ścieków bytowych wrzucana jest do rzek).
- zagrożenia przyrody ożywionej przez rozwój inwestycji oraz niekontrolowany wzrost ruchu turystycznego.
- tendencje rozprzestrzeniania się terenów zainwestowanych (zabudowa rozproszona) kosztem terenów otwartych, czego konsekwencją może być m. in. większe pokrycie siecią dróg dojazdowych.

7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany studium

(1) Ochrona terenów otwartych przed nadmiernym zainwestowaniem

Po ogłoszeniu do wiadomości publicznej sporządzenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do Urzędu Miasta Pszczyna wpłynęło wiele wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia gruntów na cele budowlane (mieszaniowe, usługowe, turystyczno – sportowe i rekreacyjne). Większość wniosków dotyczyło terenów dotychczas niezagospodarowanych.

Duża ilość wnioskowanych do zmiany przeznaczenia terenów położona była na obszarach otwartych, oddalonych od istniejącej zabudowy, często cennych przyrodniczo i krajobrazowo (Natura 2000). Forma architektoniczna oraz gabaryty obiektów realizowanych na takich terenach często nie wpisuje się harmonijnie w krajobraz. Rozwój zagospodarowania na obszarach oddalonych od istniejących terenów zainwestowania wiąże się często z dużymi kosztami, którymi może zostać obciążona gmina tj. doprowadzenie podstawowej infrastruktury technicznej oraz z zagrożeniami środowiska w przypadku jej braku.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski nie ma możliwości prawidłowego zagospodarowania takich terenów, co generuje szereg problemów, przede wszystkim brak akceptacji ze strony wnioskodawców.

8. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego obszaru całej gminy. Każda planowana inwestycja mogąca znacząco oddziaływać na środowisko musi uzyskać tzw. decyzję środowiskową, której wydanie poprzedzone jest oceną oddziaływania na środowisko (OOS). Celem OOS jest określenie czy wpływ danej inwestycji będzie znaczący dla środowiska, co pomoże w podjęciu decyzji zezwalającej na realizację danego przedsięwzięcia.

Znaczące oddziaływanie rozpatruje się w zakresie zagwarantowania funkcjonowania sieci Natura 2000 jako sieci spójnej. Istotność oddziaływania wynika ze specyfiki środowiskowej obszaru chronionego, w tym przypadku obszarów Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” oraz „Zbiornik Goczałkowicki – ujście Wisły i Bajerki”, ze szczególnym uwzględnieniem celów ochrony tych obszarów. Celem ochrony obszarów Natura 2000 jest utrzymanie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w tzw. właściwym stanie ochrony, dla których zachowania został on

wyznaczony. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Głównym celem tej Dyrektywy jest utrzymanie (lub dostosowanie) populacji gatunków ptaków na poziomie odpowiadającym wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym, przy czym przy osiąganiu tego celu nakazuje ona uwzględnianie wymagań ekonomicznych i rekreacyjnych (m.in. łowiectwo). Ochrona siedlisk ptaków, zgodnie z Dyrektywą powinna obejmować:

- ze względu na rodzaj terytorium: łądy (wraz z wodami śródlądowymi) i europejskie obszary mórz;
- ze względu na charakter wykorzystywania przez ptaki: lęgowiska, pierzowiska, zimowiska i miejsca postoju;
- pod względem priorytetu ochrony: obowiązkową ochronę siedlisk uznanych za obszary specjalnej ochrony (OSO), a w miarę możliwości - ochronę pozostałych siedlisk ptaków;
- ze względu na rodzaj działań: tworzenie obszarów chronionych prawem, utrzymywanie siedlisk (w tym z zachowaniem gospodarowania), odtwarzanie biotopów zniszczonych, tworzenie odpowiednich biotopów w nowych miejscach.

W projekcie zmiany studium wyznaczono niewielki teren usług sportu i rekreacji przy wybrzeżu zbiornika Goczałkowickiego. Teren ten zlokalizowany jest w obrębie obszarów Natura 2000. Na pozostałych terenach w obrębie sieci Natura 2000 generalnie przyjęto zasadę nie wyznaczania nowych terenów zainwestowania, dopuszcza się jedynie drobne uzupełnienia w ramach lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącego zainwestowania.

Projektowane nowe tereny mieszkaniowe stanowią z reguły kontynuację oraz uzupełnienie istniejących terenów zainwestowania. Nowe tereny usług zlokalizowane są w sąsiedztwie istniejących tras komunikacyjnych, a największe tereny przemysłowo – usługowe przy drodze krajowej nr 1 oraz drogach wojewódzkich. W projekcie zmiany studium przewiduje się powiększenie terenów zagospodarowania w rejonie Zbiornika Łąka, obszary te przeznaczone będą pod usługi związane z turystyką, sportem i rekreacją. Zapisy projektu zmiany Studium przewidują w tych obszarach zachowanie terenów zielonych, w części przybrzeżnej zbiornika, co jest zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Warunki wymagane do spełnienia na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880):

1. Dla terenu Rezerwatu „Żubrowisko” zabrania się m.in.:
  - przebywania poza miejscami wyznaczonymi;

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody uznającego obszar za rezerwat przyrody.

2. Dla Obszarów Natura 2000 zgodnie z art. 29 ustawy Minister właściwy do spraw środowiska ustanawia, w drodze rozporządzenia, plan ochrony zawierający wszelkie ustalenia, sposoby eliminacji i ograniczania zagrożeń środowiska, wykaz zadań ochronnych oraz zakres monitoringu przyrodniczego.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu uwag zawartych w *prognozie* i nowoczesnych rozwiązań technicznych przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania zmiany studium

Projekt zmiany studium powinien uwzględniać następujące akty prawne i dokumenty, w których zawarte są podstawowe cele ochrony środowiska:

- aktach prawnych i dokumentach międzynarodowych;

- aktach prawne krajowe;
- strategiczne i planistyczne dokumenty krajowe;
- dokumenty regionalne, powiatowe i gminne.

I. Akty prawne i dokumenty międzynarodowe

A. Konwencje międzynarodowe:

1. Konwencja o różnorodności biologicznej

Konwencja sporządzona została w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. 2002, Nr 184, poz. 1532). Ratyfikując Konwencję w 1996 roku, Polska stała się jej pełnoprawną stroną i przyjęła na siebie wszystkie zobowiązania wynikające z tego dokumentu.

W artykule 6 Konwencji czytamy: „Każda Umawiająca się Strona, zgodnie ze swoimi szczególnymi warunkami i możliwościami:

a) opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony,

b) włącza, w miarę możliwości i potrzeby, ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej do odpowiednich sektorowych i międzysektorowych planów, programów i polityk.”

Zobowiązanie to zostało potwierdzone w **II Polityce ekologicznej państwa**, przyjętej przez Radę Ministrów 13 czerwca 2000 r., a następnie Sejm w sierpniu 2001 r.

W preambule Konwencji czytamy: „podstawowym wymogiem dla ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona ekosystemów i naturalnych środowisk in-situ oraz utrzymanie i restytucja zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnych środowiskach.”

Dla zapisów zmianie studium istotne są zapisy artykułu 8, 10 i 14 Konwencji:

„Każda Umawiająca się Strona, w miarę możliwości i potrzeb:

- (...) obejmuje odpowiednimi regulacjami i zarządza zasobami biologicznymi ważnymi dla zachowania różnorodności biologicznej zarówno na obszarach objętych ochroną, jak i poza ich granicami, mając na względzie zapewnienie ochrony tych zasobów i zrównoważone ich użytkowanie;
- (...) wspiera ochronę ekosystemów i naturalnych siedlisk oraz utrzymanie zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnym otoczeniu;
- (...) dąży do zapewnienia niezbędnych warunków umożliwiających zharmonizowanie stosowanych praktyk użytkowania różnorodności biologicznej z zasadami jej ochrony i

zrównoważonym użytkowaniem jej elementów;

- (...) wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej.

2. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk

Konwencja sporządzona została w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. 1996, Nr 58, poz. 263). Konwencja została ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku. Celem konwencji (artykuł 1) jest „ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych...”.

Dla zapisów zmiany studium istotne są zapisy artykułu 2, 3 i 4 Konwencji:

- „Umawiające się strony podejmą niezbędne środki, aby zachować populację dzikiej fauny i flory na poziomie, który odpowiada w szczególności wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym lub też dostosować populacje tych gatunków do tego poziomu, uwzględniając jednocześnie wymagania gospodarcze i potrzeby rekreacyjne oraz potrzeby zagrożonych lokalnie podgatunków, odmian lub form.”

- „Każda z umawiających się stron podejmie działania mające na celu wdrożenie krajowej polityki ochrony dzikiej flory i fauny oraz siedlisk naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych

i ginących, zwłaszcza gatunków endemicznych oraz tych, których siedliska są zagrożone.”

- „Każda z umawiających się stron podejmuje się uwzględnić ochronę dzikiej fauny i flory w swojej polityce dotyczącej planowania i rozwoju oraz w swych działaniach ukierunkowanych na ograniczenie zanieczyszczeń.”

- „Każda z umawiających się stron podejmie właściwe i niezbędne środki ustawodawcze i administracyjne, by zapewnić ochronę siedlisk dzikiej flory i fauny, w szczególności gatunków wymienionych w załącznikach I i II, oraz ochronę zagrożonych siedlisk naturalnych.”

- „Umawiające się strony w swojej polityce dotyczącej planowania i rozwoju będą mieć na względzie potrzebę ochrony obszarów chronionych, (...) tak aby uniknąć lub zmniejszyć tak dalece, jak to możliwe, wszelkie pogarszanie się stanu takich terenów.”

- „Umawiające się strony podejmują się zwracać szczególną uwagę na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, wymienionych w załącznikach II i III, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania lub pierzenia.”

B. Dyrektywy Unii Europejskiej

1. Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory)

2. Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich gatunków ptaków)

W/w dyrektywy promują przede wszystkim działania sprzyjające zachowaniu różnorodności biologicznej poprzez ochronę dzikiej flory i fauny oraz ich naturalnych siedlisk, z uwzględnieniem wymagań ekonomicznych, społecznych i kulturowych. Zachowanie, utrzymanie lub odtworzenie dostatecznej różnorodności i obszaru siedlisk ma zasadnicze znaczenie dla ochrony wszystkich gatunków. Dyrektywy podkreślają istotną funkcję obszarów podmokłych, w tym dolin rzecznych, które ze względu na swą liniową i ciągłą strukturę są bardzo ważne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków. Ochrona obszarów podmokłych, w tym siedlisk słodkowodnych, jest jednym z kluczowych elementów tego programu. W oparciu o zapisy Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej tworzona jest w granicach Unii Europejskiej, sieć obszarów cennych przyrodniczo – Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000. Ze względu na wysoki stopień zagrożenia niektórych rodzajów siedlisk naturalnych i gatunków, konieczne było ich określenie jako priorytetowych przy podejmowaniu działań ochronnych.

C. Dokumenty Unii Europejskiej

1. Szósty program działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie środowiska „Środowisko 2010 – nasza przyszłość, nasz wybór” (program działań Wspólnoty w dziedzinie środowiska na lata 2001-2010).
2. „Zrównoważona Europa dla lepszego świata”. Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej.
3. Wspólne stanowisko Unii Europejskiej dotyczące negocjacji w sprawie przystąpienia Polski do Unii, odnoszących się do obszaru negocjacyjnego „Środowisko”, przyjęte w Brukseli 24 października 2001 roku (dokument 20745/01 CONF-PL 95/01).
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów dla środowiska (2001/42/WE).
5. VI Program działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska.

II. Akty prawne krajowe

1. **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

Problematyka zagospodarowania terenu gminy Pszczyna wiąże się z zagadnieniami zakazów i nakazów obowiązujących na obszarach chronionych, ochroną gatunkową roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, rozwiniętych szczegółowo w ustawie i rozporządzeniach wykonawczych. Zgodnie z art. 33 pkt 1 i 2 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. nr 92

z 2004 r., poz. 880) „zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000” do czasu zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską lub odmowy jego zatwierdzenia.

Według art. 33 pkt. 3 Ustawy o ochronie przyrody „projekt przedsięwzięcia o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru Natura 2000 podlega ocenie dokonywanej na podstawie tytułu I działu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pod względem ewentualnych w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000”.

2. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2001, Nr 115, poz. 1229 wraz z późn. zm.).

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego powinno zawierać:

- Art. 24. „Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych (...) nie może naruszać istniejącego dobrego stanu ekologicznego tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.”
- Art. 25. „Zabrania się niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych (...) oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi.”
- Art. 26. „Do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych (art.10 i 11) należy: (...) dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego wód (art.9 pkt.2), (...) współudział w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych.”
- Art. 31 pkt 2 i 4. „Korzystanie z wód (art.31. pkt.1) nie może powodować pogorszenia stanu ekologicznego wód i ekosystemów od nich zależnych (...). Przepisy ustawy dotyczące korzystania z wód stosuje się odpowiednio do: nawadniania lub odwadniania gruntów (...), użytkowania wód znajdujących się w rowach (art.9 pkt.13), (...) wydobywania z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinania roślin z wód lub brzegu.”
- Art. 38. „Wody podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność. Celem ochrony wód jest utrzymywanie lub poprawa jakości wód, biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na obszarach zalewowych, tak aby wody osiągnęły co najmniej dobry stan ekologiczny (art.9 pkt.2) i w zależności od potrzeb nadawały się do: (...) bytowania ryb w warunkach naturalnych oraz umożliwiały ich migrację (...). Ochrona wód polega w szczególności na: (...) zapobieganiu niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody. Ochrona wód jest realizowana z uwzględnieniem postanowień działu I i działu III w tytule II oraz działów I-III w tytule III ustawy – Prawo ochrony środowiska.”

3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001, Nr 62, poz. 627

z póź. zm.).

Projekt zmiany studium powinien uwzględniać zapisy działu VII – ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji, w szczególności:

Art. 71. 1. Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. W koncepcji, strategiach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu,

- ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

3. Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Art. 72. 1. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska,

2. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

3. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych.

4. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 1991 Nr, 101, poz. 444 z póź. zm.).

Przepisy zawarte w ustawie stosuje się do lasów (art. 3), bez względu na formę ich własności. Art. Nadzór nad gospodarką leśną (art. 5. 1.) sprawują: minister właściwy do spraw środowiska - w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa oraz starosta - w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną (art.6 pkt.1.1a) prowadzi się według planu urządzenia lasu (art.6 pkt.1.6) lub uproszczonego planu urządzenia lasu (art.6 pkt.1.7), z

uwzględnieniem w szczególności następujących celów:

(...) ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych...Zgodnie z art. 13 ustawy „właściciele lasów (art.6.3) są obowiązani do trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania, a w szczególności do: zachowania w lasach roślinności leśnej (upraw leśnych) oraz naturalnych bagien i torfowisk...” Zgodnie z art. 14 ustawy „Powiększanie zasobów leśnych następuje w wyniku zalesienia gruntów oraz podwyższania produktywności lasu w sposób określony w planie urządzenia lasu. Do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej i grunty rolne nieużytkowane rolniczo oraz inne grunty nadające się do zalesienia, a w szczególności: grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych (...). Wielkość zalesień, ich rozmieszczenie oraz sposób realizacji określa krajowy program zwiększania lesistości opracowany przez ministra właściwego do spraw środowiska, zatwierdzony przez Radę Ministrów.” W myśl art.15 ustawy „Za lasy szczególnie chronione, zwane dalej „lasami ochronnymi”, mogą być uznane lasy, które: (...) chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów, stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej, (...) mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe...”.

III. Strategiczne i planistyczne dokumenty krajowe

1. Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju

Najważniejsze zadania przyjęte w tym dokumencie to: „...zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, podniesienie jakości życia społeczeństwa poprzez zapewnienie dobrego stanu środowiska naturalnego na całym obszarze kraju...” Wizja docelowego stanu kraju w odniesieniu do sfery przyrodniczej, który powinien zostać osiągnięty w wyniku zrealizowania najbardziej pożądanego scenariusza rozwoju, zawiera się w następujących stwierdzeniach:

- „Zarządzanie przestrzenią powinno służyć zapewnieniu właściwych relacji pomiędzy potrzebami człowieka i ochrony przyrody (...). Powinny być bezwzględnie przestrzegane zasady ochrony przyrody i zrównoważonego wykorzystywania zasobów biologicznych także poza obszarami chronionymi...”

2. II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Zgodnie z zapisami „II Polityki Ekologicznej Państwa” oraz „Polityki ekologicznej państwa na lata

2009-2012 z perspektywą do roku 2016” (polityka krótkookresowa, aktualizująca i uszczegóławiająca „II Politykę...”), do głównych zadań w zakresie zaplanowanych przedsięwzięć dotyczących ochrony przyrody oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej należą m.in.:

- wdrożenie sieci obszarów Natura 2000,
- obejmowanie formami ochrony przyrody najcenniejszych obszarów przyrodniczych, które w świetle wymogów prawa międzynarodowego wymagają ochrony,
- ochrona dolin rzecznych,
- ochrona korytarzy ekologicznych,
- ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków.

3. Aktualizacja „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Mon.Pol. Nr 26 z dnia 16 sierpnia 2001 r. poz. 432)”

„Koncepcja...” jest podstawowym dokumentem określającym politykę państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, wskazując m. In. cele strategiczne rozwoju. Założenia polityki proekologicznej opierają się przede wszystkim na uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych, jak również stopniowym rozszerzaniu i utrwalaniu dobrej kondycji ekologicznej obszarów objętych ochroną prawną ze względu na walory przyrodnicze. Podstawowym wkładem polityki przestrzennej powinno być kształtowanie struktur przestrzennych tworząc warunki korzystne dla poprawy warunków życia ludności, aktywnej ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, wzrostu gospodarczego, integracji europejskiej i bezpieczeństwo kraju.

4. Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań

Strategia ta została opracowana w ramach zobowiązań związanych z ratyfikacją przez Polskę Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz.U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532). W dniu 25 lutego 2003 r. dokument został zatwierdzony przez Radę Ministrów, a zawarte w niej działania operacyjne obejmują m.in. ochronę:

1. Ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski.
2. Ekosystemów wodno-błotnych (zarówno w lasach) i ich umiarkowane użytkowanie.
3. Obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania.
4. Różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie wystarczających zasobów wodnych.
5. Różnorodności biologicznej rzek i odtworzenie ich ciągłości ekologicznej.
6. Przeciwpowodziową przy pomocy metod sprzyjających przyrodzie.

A także:

7. Zwiększenie powierzchni zadrzewień i zakrzaczeń na terenach użytkowanych rolniczo.

8. Efektywniejszą współpracę nauki z praktyką (administracją, przemysłem, organizacjami społecznymi itp.) w celu pełniejszego i szybszego wykorzystywania wyników prac, w tym szczególnie w procesach decyzyjnych.

5. Strategia rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa na lata 2007-2013 (z elementami prognozy do roku 2020)

Strategia odnosi się do najważniejszych zagadnień związanych z programowaniem kierunków rozwoju obszarów wiejskich w Polsce w średniej perspektywie czasowej.

Do głównych i cząstkowych celów strategii zalicza się:

- Poprawę efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolnospożywczej,
- Poprawa dochodów w rolnictwie i na wsi,
- Poprawa bezpieczeństwa żywności i jej jakości oraz rynkowe ukierunkowanie produkcji,
- Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- Rozwój i zachowanie poza produkcyjnych funkcji rolnictwa poprzez: ochronę środowiska na obszarach wiejskich, zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Rozwój rolnictwa ekologicznego,
- Ograniczenie bezrobocia ludności wiejskiej.

6. Krajowy program zwiększania lesistości

Podstawowym celem rządowego programu zwiększania lesistości na lata 2001-2020 jest zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień.

Zalesienia powinny być integrowane z wdrażaniem rolnictwa ekologicznego. Do zalesienia powinny być przeznaczane przede wszystkim grunty orne, a w mniejszym stopniu użytki zielone, w tym m.in. grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych. Z programu zalesień należy bezwzględnie wykluczyć grunty rolne i śródpolne nieużytki zaliczane do siedlisk priorytetowych w programie rolno-środowiskowym (np. bagna, mszary, torfowiska, oczka wodne, solniska, trzcinowiska i inne siedliska okresowo podmokłe, urawy kserotermiczne, remizy, wrzosowiska, wydmy, gołoborza i wychodnie skalne), nie chronione lub objęte ochroną prawną jako np. użytki ekologiczne.

IV. Dokumenty regionalne i powiatowe

1. Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 roku oraz cele długoterminowe do roku 2010

W „Programie Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego na lata 2004-2015” przyjęto następujące cele strategiczne (długoterminowe):

- Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami,
- Polepszenie jakości powietrza,
- Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych,
- Rewitalizacja terenów przemysłowych oraz pogórnicych,
- Zagospodarowanie centrów miast,
- Przebudowa starych dzielnic zdegradowanych lub przeludnionych,
- Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych,
- Kształtowanie ośrodków wiejskich.

Najważniejsze postulaty do zmiany studium:

- uwzględnienie zagadnień dotyczących ochrony środowiska;
- ograniczanie rozproszenia budownictwa, poprzez wykorzystanie terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania;
- ograniczanie rozwoju terenów budowlanych liniowo wzdłuż ciągów komunikacyjnych, głównie dróg wyższych rangą w celu umożliwienia ich rozbudowy i modernizacji;
- oznaczanie obszarów zalewowych i osuwiskowych, rezygnacja z wprowadzania nowej oraz utrwalania istniejącej zabudowy na terenach zagrożonych powodzią i osuwiskami;
- chronienie dziedzictwa kulturowego, kształtowanie harmonijnego krajobrazu poprzez wykorzystanie walorów środowiska kulturowego i podniesienia atrakcyjności obszarów poprzez uwzględnienie ustaleń konserwatorskich i dostosowanie nowej architektury do tradycji i charakteru substancji zabytkowej;
- nawiązywanie w nowej architekturze do lokalnych wzorów i materiałów.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego

Poniżej zestawiono cele strategiczne i operacyjne stawiane poszczególnym komponentom polityki przestrzennej:

- Wspieranie tworzenia warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii,
- Rozwój i wspieranie restrukturyzacji wybranych dziedzin usług publicznych,
- Przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego,
- Rozwój infrastruktury technicznej i transportowej poprawiającej warunki inwestowania,
- Rozwijanie potencjału wewnętrznego obszarów zagrożonych marginalizacją,
- Promowanie zwartych miast efektywnie wykorzystujących teren,

- Kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających tworzeniu alternatywnych sposobów transportu w stosunku do samochodu i bardziej przyjaznych środowisku,
- Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych,
- Rewitalizacja miejskich dzielnic,
- Ochrona zasobów środowiska,
- Racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji i turystyki,
- Przekształcenia terenów intensywnego rolnictwa,
- Wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich,
- Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym,
- Promowanie rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego,
- Promowanie rozwoju zintegrowanych systemów transportu kombinowanego,
- Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej,
- Wykreowanie i rozwój obszarów metropolitalnych,
- Promowanie innowacyjnych instrumentów zarządzania przestrzenią,
- Rozwijanie współpracy transgranicznej w obszarach stykowych,
- Rozwijanie współpracy międzyregionalnej w obszarze makroregionu,
- Rozwijanie współpracy ponadnarodowej.

3. Program ochrony środowiska dla powiatu pszczyńskiego

Cele powiatowego programu ochrony środowiska do 2014 roku:

1. Zapewnienie zachowania cennych przyrodniczo obszarów, dotychczas nie chronionych prawnie, poprzez objęcie ich różnymi formami ochrony przyrody oraz stworzenia na pozostałym obszarze kraju takich warunków i zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zasad ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, aby możliwe było utrzymanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej.
2. Zahamowanie strat różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemów i krajobrazu).
3. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
4. Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe.
5. Wzrost powierzchni terenów przekazywanych do rekultywacji.
6. Zmniejszenie oraz racjonalizacja bieżącego zapotrzebowania na kopaliny i wodę, a także zwiększenie skuteczności ochrony istniejących zasobów kopalin i wód podziemnych, przed ich ilościową i jakościową degradacją.

7. Wdrożenie zasady decouplingu, rozdzielenia zależności oddziaływania rozwoju gospodarczego na środowisko.
8. Wzrost efektywności wykorzystania surowców, w tym zasobów wodnych w gospodarce.
9. Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów u źródła, a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
10. Wdrażanie zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w Polsce, w tym reorganizacja służb zajmujących się gospodarowaniem wodami poprzez ich integrację.
11. Efektywna ochrona przed powodzią i suszą.
12. Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza.
13. Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii.
14. Ograniczenie skutków poważnych awarii w odniesieniu do ludzi, środowiska oraz wartości materialnych.
15. Ponoszenie odpowiedzialności finansowej za wyrządzone szkody w środowisku przez sprawców.

4. Program ochrony środowiska gminy Pszczyna

W „Programie ochrony środowiska gminy Pszczyna” ustanowiono następujące cele strategiczne:

- Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych,
- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami,
- polepszenie jakości powietrza atmosferycznego,
- wyeliminowanie ruchu kołowego z centrum miasta poprzez budowę obwodnic,
- w zakresie ochrony środowiska cele strategiczne zgodne ze „Strategią rozwoju Województwa Śląskiego” oraz „Programem Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego”.

Sposoby, w jakich cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w projekcie zmiany studium:

Zapisy projektu zmiany studium są zgodne w podstawowym zakresie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz innymi przepisami z zakresu ochrony środowiska (w tym z aktami wykonawczymi do ustaw).

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

10.1 Bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna pociągnie za sobą zmianę istniejącego stanu środowiska. Sposób i stopień oddziaływania na środowisko zależy od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie powierzchni, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu.

Tabela poniżej charakteryzuje przewidywane oddziaływania, jakie mogą pociągać za sobą zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz użytkowaniu poszczególnych obszarów. Prognoza oddziaływania na środowisko powinna być sporządzona na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć, wynikających z konkretnego zagospodarowania przestrzennego gminy.

Tab. 7. Przewidywane oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne).

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:													
	Obszary Natura 2000	Korytarze i przystanki ornitologiczne	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
• rozwój mieszkalnictwa poprzez poszerzenie i tworzenie nowych terenów mieszkaniowych	0	0	-	+	+/-	-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	0	+
• rozwój usług związanych z turystyką i rekreacją	+/-	+/-	-	+	-	-	+/-	0	-	+/-	0	0	0	+
• kształtowanie struktury osadniczej według zasad zrównoważonego rozwoju	0	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
• rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej	0	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	0	+/-	+	0	+	0	+

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:													
	Obszary Natura 2000	Korytarze i przystanki ornitologiczne	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
• rozwój komunikacji (w tym publicznej), poprawa jakości dróg i rozwój sieci drogowej	0	0	-	+	-	-	0	-	-	0	0	0	0	0
• tworzenie nowych terenów usługowych i produkcyjnych (tworzenie nowych stanowisk pracy)	+/-	0	-	+/-	+/-	-	0	+/-	-	+/-	0	+/-	0	+
• ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	+	+
• poprawa jakości powietrza, zmniejszenie oddziaływania „niskiej emisji”	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
• poprawa stanu oraz racjonalne wykorzystanie terenu i zasobów glebowych	0	0	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
• ochrona różnorodności biologicznej i wartości środowiska przyrodniczego oraz odtwarzanie i wzbogacanie zasobów przyrody	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+	0	+	0	0
• zmniejszenie emisji hałasu na terenie gminy	+	+	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
• kontrola i ograniczenie niekorzystnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego	0	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• zapobieganie zagrożeniom naturalnym i poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
• odpowiednie zagospodarowanie obszarów i obiektów poddanych ochronie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0
• ustalenie rygorystycznych zasad lokalizacji obiektów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:													
	Obszary Natura 2000	Korytarze i przystanki ornitologiczne	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
budowlanych w obrębie terenów o poszczególnym przeznaczeniu														
• ustalenie i przestrzeganie zasad lokalizacji obiektów budowlanych na obszarach zagrożonych powodzią i w ich pobliżu	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+

Oznaczenia:

- (+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia

10.2. Wpływ na ukształtowanie powierzchni i litosferę

Następstwem realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany „Studium...” będzie powiększenie areału gruntów wykluczonych z użytkowania rolniczego i terenów otwartych oraz zmiany użytkowania gruntów na rzecz zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej (drobny przemysł, składy, magazyny), a także dróg oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustalenia projektu mogą powodować przekształcenia wierzchniej warstwy litosfery i powierzchni ziemi, związane przede wszystkim z pracami ziemnymi, wykonywanymi podczas powstawania nowych terenów zainwestowania. Część gruntów w wyniku prowadzenia prac związanych z przebiegiem liniowych urządzeń infrastruktury technicznej może zmienić swoje parametry, głównie zagęszczenie. Zagrożenie stanowić będzie wytwarzanie większej ilości odpadów.

Wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na powierzchnię ziemi i litosferę przejawiać się będzie w formie oddziaływań:

- a) Bezpośrednich – jednorazowych występujących w momencie zajęcia terenu pod planowane inwestycje oraz
- b) Pośrednich – związanych ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie. W wyniku realizacji inwestycji mogą zmienić się

filtracyjne właściwości powierzchni gruntu.

10.3. Wpływ na hydrosferę

Ustalenia zmiany studium przewidują znaczące zmiany w zagospodarowaniu terenów dotyczące tworzenia nowych terenów mieszkaniowych, usługowych oraz terenów związanych z turystyką i rekreacją. Głównym zagrożeniem dla wód będzie powstawanie dużej ilości ścieków komunalnych i opadowych, będących jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy. Zanieczyszczenie sieci hydrograficznej niedostatecznie oczyszczonymi ściekami bądź wodami opadowymi prowadzi także do pogorszenia się jakości wód podziemnych poprzez infiltrację.

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska wodnego powinno opierać się przede wszystkim na wprowadzeniu systemów odprowadzania ścieków, powinny być gromadzone w szczelnych bezodpływowych zbiornikach lub w przydomowych oczyszczalniach. Na obszarach skanalizowanych o zwartej zabudowie powinny trafiać do gminnej kanalizacji oraz do istniejących oczyszczalni ścieków. Pozwoli to w znacznym stopniu ograniczyć dostawanie się zanieczyszczeń bytowych do gleb, cieków, a z nich do zbiorników wodnych, w których obecnie występują w dużych ilościach, obniżając tym samym jakość wód. Realizacja ustaleń projektu zmiany „Studium” przy prawidłowo prowadzonej gospodarce wodno – ściekowej nie powinna powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Na terenie gminy zlokalizowany jest sztuczny zbiornik retencyjny Łąka, mający ogromny wpływ na stosunki wodne na tym obszarze. Tereny w obrębie zbiornika są obszarami lęgowymi i żerowania ptaków, z których duża część podlega ochronie na podstawie Dyrektywy Ptasiej. W projekcie zmiany „Studium” wyznaczono nowe tereny rekreacji i wypoczynku wzdłuż zbiornika. Należy utrzymać czystość wód stojących i zasilających zbiornik, zachować zbiorowiska flory i fauny o charakterze siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz przestrzegać ustaleń ochronnych. Zagospodarowanie terenów wzdłuż zbiornika należy lokalizować z dala od obszarów żerowych i lęgowych ptaków wyznaczonych w projekcie zmiany „Studium...”. Rozwój obszarów turystyki, sportu i rekreacji jest możliwy wyłącznie w miejscach nowo wyznaczonych, na terenach pozostałych nakazuje się zachowanie istniejącego zagospodarowania, włącznie z istniejącym drzewostanem i zielenią pozostałą.

Ponadto wzdłuż południowej granicy gminy zlokalizowany jest duży Zbiornik Goczałkowicki. W projekcie studium wprowadzono niewielki teren usług sportu, turystyki i rekreacji przy zbiorniku na terenie sołectwa Wisła Wielka. Lokalizacja ta może mieć znaczący wpływ na faunę i florę terenów przybrzeżnych zbiornika, wzdłuż którego zlokalizowane są

żerowiska i lęgowiska ptaków chronionych. Zagospodarowanie tych terenów musi uwzględniać wszelkie uwarunkowania środowiska, by w jak największym stopniu ograniczać negatywny wpływ na środowisko. Powinna być zachowana maksymalna powierzchnia zieleni, należy ograniczyć lub wprowadzić zakaz grodzienia terenu w celu zapewnienia odpowiedniej migracji, zaopatrzyć teren w odpowiednią i szczelną infrastrukturę techniczną. W wyniku nowo planowanego zainwestowania zwiększy się zdecydowanie presja turystyczna w obrębie obu zbiorników, dlatego też należy wprowadzić pewne ograniczenia i zapisy (zwłaszcza w zapisach planów miejscowych) w celu zachowania kompromisu pomiędzy użytkowaniem wynikającym z wiodących funkcji, a jednoczesnym zachowaniem wartości przyrodniczych.

Rozwiązania przyjęte w analizowanym projekcie zmiany studium w zakresie elementów oddziałujących na hydrografię obszaru gminy są zgodne z wymogami ochrony środowiska.

Dla terenów wód płynących, wprowadza się przede wszystkim zakaz zabudowy w strefie ochrony obudowy biologicznej cieków wodnych – 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej, oraz zakaz doprowadzania ogrodzeń do linii własnościowej rzeki. Dopuszczalne są: regulacja cieku w sposób nie powodujący utraty naturalnego charakteru, wyłącznie w miejscach wynikających z opinii hydrologicznych i wymogów ochrony przeciwpowodziowej, związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową.

10.4. Wpływ na atmosferę

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Pszczyna są m.in. :

- niska emisja (przemysł, usługi, ogrzewanie budynków mieszkalnych, kotłownie),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń ,
- emisja niezorganizowana,
- źródła energetyczne i przemysłowe ,
- emisja transgraniczna.

Podstawowym zanieczyszczeniem dostającym się do powietrza atmosferycznego jest dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla oraz pył a wraz z nim metale ciężkie.

Jakość powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest uzależniona od wielu czynników, mogą mieć one charakter naturalny i sztuczny. Pogorszenie jakości powietrza będzie wynikać przede wszystkim z powstania nowych terenów produkcji i usług oraz rozszerzenia sieci drogowej.

Pod względem charakteru, na terenie gminy można wyróżnić następujące zanieczyszczenia:

- gazowe (CO₂, SO₂, CO, CH₄ i inne),
- pyłowe (pyły mineralne różnych frakcji, popioły i sadza),

- aerozolowe (kondensacja pary wodnej i kwaśnych deszczów na cząstkach pyłowych),
- biologiczne (pyłki roślin, zarodniki grzybów, drobnoustroje).

W zapisach zmiany studium zakłada się, że dla poprawy stanu istniejącego w zakresie ochrony atmosfery, należy prowadzić działania w zakresie:

- redukcji tzw. niskiej emisji,
- termorenowacji i termomodernizacji budynków,
- ograniczenia komunikacyjnych źródeł zanieczyszczeń,
- zastępowania tradycyjnych źródeł energii źródłami odnawialnymi.

Przy realizacji tych zapisów nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza spowodowanego emisją zanieczyszczeń.

10.5. Wpływ na biosferę, w tym na obszary „Natura 2000”

Przewidywana realizacja ustaleń zmiany „Studium...” nie stanowi znaczącego zagrożenia w stosunku do całości obszaru Natura 2000. Wyznaczono niewielki teren usług sportu i rekreacji przy wybrzeżu zbiornika Goczałkowickiego. Teren ten zlokalizowany jest w obrębie obszarów Natura 2000. Na pozostałych terenach w obrębie tej sieci przyjęto zasadę nie wyznaczania nowych terenów zainwestowania, dopuszcza się jedynie drobne uzupełnienia w ramach lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącego zainwestowania.

Lokalizacja terenu usług sportu i rekreacji w tak bliskim sąsiedztwie zbiornika może mieć znaczący wpływ na faunę i florę terenów sąsiednich, poprzez:

- gwałtowne zwiększenie presji turystyczno – rekreacyjnej u wybrzeży zbiornika, a co za tym idzie zagrożenie pogorszenia stanu jakości wód poprzez spływ zanieczyszczeń;
- likwidację siedlisk i żerowisk na użytkach rolnych i bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika i stawów w wyniku zmiany zagospodarowania terenu;
- pozbawienie wielu gatunków siedlisk i żerowisk w wyniku działalności wędkarzy i kłusowników;
- pogorszenie warunków sanitarnych wody.

W związku z powyższym sposób zagospodarowania tych terenów musi uwzględniać wszelkie uwarunkowania ograniczające negatywny wpływ na środowisko. Należy zadbać aby na tym terenie zachować jak najwyższy procent zieleni i ograniczyć lub wprowadzić zakaz groduzenia w celu zachowania korytarzy ekologicznych wzdłuż zbiornika oraz zadbać o odpowiednią gospodarkę wodno - ściekową. Powyższe wymagania i ograniczenia powinny zostać uściślone na etapie sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dla obszarów Natura 2000 przyjęto następujące podstawowe ograniczenia:

- każda nowa inwestycja, mogąca stanowić zagrożenie istnienia siedlisk i gatunków, zlokalizowana zarówno w obrębie obszaru Natura 2000 jak i w poza, poddawana jest procedurze oceny oddziaływania na środowisko (OOS),
- dopuszczalne są tylko te inwestycje, które nie pogorszą stanu środowiska,
- szczegółowe sposoby ochrony siedlisk i gatunków dla których wyznaczony jest obszar Natura 2000 wg przepisów odrębnych (rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000),
- ograniczenia nie dotyczą dotychczasowego sposobu zagospodarowania danego obszaru, jeżeli nie wpłynął na walory przyrodnicze i nie jest dla nich zagrożeniem,
- odstępstwa od zakazów są możliwe w przypadku, gdy sytuacja dotyczy interesu społecznego i bezpieczeństwa publicznego.

Generalne zasady postępowania na obszarach Natura 2000 zostały zapisane w art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Ponadto dla każdego obszaru, ustalane są indywidualnie plany ochrony przygotowane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000, są one podstawowym źródłem informacji o zasadach gospodarowania na obszarach Natura 2000.

10.6. Wpływ na faunę i florę

Z uwagi na fakt, iż w środowisku przyrodniczym, każdy jego składowy element oddziałują na siebie, zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza atmosferycznego wpływają znacząco na faunę i florę obszarów zagrożonych.

Degradacja fauny i flory może mieć charakter:

- bezpośredni – niszczenie roślinności, wycinka drzew, zabiegi melioracyjne i regulacja koryt rzecznych, płoszczenie zwierzyny, czy tworzenie przeszkód na trasach przebiegu korytarzy ekologicznych, ograniczając migrację zwierząt,
- pośredni – poprzez zanieczyszczanie i degradowanie środowiska życia roślin i zwierząt powietrza, gleby i wód.

Biorąc pod uwagę ustalenia zmiany studium, najbardziej zagrożona będzie fauna i flora związana ze Zbiornikiem Łąka oraz rzekami, w niewielkim stopniu ze Zbiornikiem Goczałkowickim. W wyniku powiększenia obszarów zagospodarowania oraz presji turystyczno-rekreacyjnej dojdzie do odkształceń zbiorowisk roślinnych strefy przybrzeżnej, związanych ze wzmożoną penetracją brzegów oraz powstawania warunków niekorzystnych dla fauny wodnej i

wodno – lądowej, w wyniku czego wiele gatunków może zostać pozbawionych siedlisk i żerowisk. Zrzut ścieków do wód powoduje zachodzenie zjawiska eutrofizacji zbiorników wodnych.

Znaczna część powierzchni gminy jest w zasięgu przebiegu dwóch korytarzy ornitologicznych, z których jeden ma znaczenie regionalne (korytarz Dolina Górnej Wisły – Dolina Górnej Odry), drugi zaś ponadregionalne (korytarz Dolina Górnej Wisły). /oznaczone na rysunkach studium Kierunki zagospodarowania przestrzennego UWARUNKOWANIA CZ.I/ Występowanie tych korytarzy wiąże się z ciągłymi migracjami ornitofauny. Zagrożenia dla korytarzy i przystanków ornitofauny:

- tereny usług sportu i rekreacji przy wybrzeżu Zbiornika Goczałkowickiego i Zbiornika Łąka, zlokalizowanych w obrębie siedlisk i żerowisk ornitofauny. Zagospodarowanie tych terenów powinno uwzględniać wszelkie uwarunkowania ograniczające negatywny wpływ na środowisko. Powinno się zachować maksymalny procent zieleni, ograniczyć lub wprowadzić zakaz grodzenia terenów wzdłuż zbiorników oraz zadbać o odpowiednią gospodarkę wodno - ściekową.
- istniejące niewielkie lądowiska dla samolotów (lądowisko w Goczałkowicach Zdroju - związane z działalnością biznesową), zlokalizowane przy granicy po stronie Goczałkowic Zdroju i Kaniowa, których strefy nalotów zlokalizowane są po stronie gminy Pszczyna. W związku z tym, iż strefy te pokrywają się z przebiegiem ważnych korytarzy ornitologicznych, mogą stanowić zagrożenie dla ornitofauny.

Oprócz terenów rekreacyjnych w pobliżu zbiorników wodnych wyznaczono także tereny usług sportu i rekreacji w obrębie całej gminy na gruntach rolnych w pobliżu dolin cieków wodnych bogatych w zieleń m. in w Ćwiklicach. Mogą one stanowić zagrożenie dla wód cieków oraz fauny i flory związanej ściśle z dolinami rzecznyymi. Należy zadbać aby na tego typu obszarach zachować jak najwyższy procent zieleni i ograniczyć lub wprowadzić zakaz ich grodzenia oraz zadbać o odpowiednią gospodarkę wodno ściekową.

Ustalenia zmiany studium uwzględniają możliwość lokalizacji na obszarze gminy elektrowni wiatrowych. Działalność tego typu farm niesie za sobą wiele negatywnych oddziaływań dla:

- ornitofauny m. in.:

- możliwość śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków;
- bezpośrednią utratę siedlisk oraz ich fragmentacje i przekształcenia;
- zmianę wzorców wykorzystania terenu;
- tworzenie efektu bariery.

- chiropterofauny m. in.:

- śmiertelności na skutek kolizji z elektrownią lub urazu ciśnieniowego,

- utraty lub zmiany tras przelotu,
- utraty miejsc żerowania,
- zniszczeniu kryjówek.

Dlatego też należy lokalizować je poza obszarami Natura 2000, głównymi trasami przelotu ptaków oraz miejscami, gdzie zlokalizowane są żerowiska ornito i chiropterofauny. Lokalizacja musi uwzględniać uwarunkowania w zakresie cennych wartości krajobrazowych i przyrodniczych.

Uwzględniając te obciążenia środowiska naturalnego, należy starannie i rozważnie planować przekształcanie terenów przybrzeżnych (głównie wyznaczonych obszarów legowych i żerowiska ptaków, wzdłuż zbiorników i cieków wodnych) na cele wypoczynkowe, tak by wszystkie walory przyrodnicze zostały zachowane. Wówczas obszary te mogłyby pełnić funkcję modelową dla innych terenów o zbliżonych walorach krajobrazowych.

10.7. Wpływ na klimat akustyczny

W wyniku realizacji zapisów zmiany studium głównym źródłem hałasu w środowisku pozostanie transport drogowy odbywający się głównymi szlakami komunikacyjnymi. Hałas i wibracje w otoczeniu dróg zależą od natężenia ruchu, struktury i prędkości pojazdów oraz stanu nawierzchni. Głównymi szlakami komunikacyjnymi przechodzącymi przez gminę są droga krajowa DK nr 1, drogi wojewódzkie (931, 933, 935 i 939) oraz drogi powiatowe. W związku z powstawaniem nowych obszarów turystyki sportu i rekreacji (m.in. w obrębie Zbiornika Łąka) ruch może ulec zwiększeniu. Wzrost oddziaływania akustycznego jest przewidywany na etapie przeprowadzania nowych inwestycji budowlanych i transportem ciężarowym obsługującym inwestycje. Ustalenia zmiany studium nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia dźwięku na granicy terenów o określonym przeznaczeniu zgodnych z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 192, poz. 826).

Poziomy dźwięku, których źródłem są środki komunikacji drogowej i kolejowej, wynoszą od 75 do 95 dB, w podziale na poszczególne rodzaje pojazdów przedstawia się to następująco :

- a) pojazdy jednośladowe 79-87 dB,
- b) samochody ciężarowe 83-93 dB,
- c) autobusy i ciągniki 85-92 dB,
- d) samochody osobowe 75-84 dB,
- e) maszyny drogowe i budowlane 75-85 dB,
- f) wozy oczyszczania miasta 77-95 dB.

Inne źródła niedogodności akustycznych:

- lądowiska zlokalizowane przy granicy gminy w Kaniowie oraz w Goczałkowicach Zdroju, których strefy nalotów znajdują się już na terenie gminy Pszczyna w sołectwach Rudołtowie i Łąka;
- lokalizacja farm wiatrowych będących źródłem dwóch rodzajów hałasu: mechanicznego, emitowanego przez przekładnię i generator oraz szumu aerodynamicznego, emitowanego przez obracające się łopaty wirnika.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji zmiany studium

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do flory i fauny - zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne:

- 1) użytkowanie rekreacyjne stref przybrzeżnych Zbiornika Łąka i Zbiornika Goczałkowickiego oraz stref wzdłuż dolin rzecznych powinno być zgodne z naturalną chłonnością terenu i obejmować wyłącznie obszary wyznaczone w zmianie „Studium” jako spełniające funkcję turystyczne i rekreacyjne;
- 2) należy uwzględnić potrzeby ochrony flory i fauny, zwłaszcza gatunków chronionych i zagrożonych, (m.in. ptactwa mającego obszary lęgowe i żerowe wzdłuż zbiornika Goczałkowickiego oraz Łąka, a także w rejonie Stawu Rontok Duży);
- 3) ochrona terenów naturalnych zieleni w rejonie stawu Rontok w Rudołtowicach ze względu na występowanie siedliska kumaka górskiego;
- 4) rezygnacja z lokalizacji urządzeń turystyczno – rekreacyjnych na terenach zieleni nieurządzonej, pozostawienie jedynie możliwości prowadzenia ścieżek turystycznych i rowerowych,
- 5) należy zachować maksymalną powierzchnię zieloną na obszarach użytkowanych turystycznie i rekreacyjnie,
- 6) należy określić długość sezonu rekreacyjno-wypoczynkowego,
- 7) przeznaczenie fragmentów terenów przybrzeżnych Zbiornika Łąka i Zbiornika Goczałkowickiego, związane z rozwojem terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, powinno wiązać się z kontrolowanym wspomaganiami rozwoju fitocenoz nieleśnych, stwarzające dogodne warunki występowania chronionych elementów flory,
- 8) odpowiednie przygotowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (wyposażenie terenów w urządzenia do odprowadzania ścieków bytowych, opadowych i usuwania odpadów),

- 9) należy prowadzić bieżącą rekultywację terenów rekreacyjnych, mających na celu zabezpieczenie roślinności,
- 10) prowadzenie szerokiej akcji edukacyjnej promującej zachowania proekologiczne wśród mieszkańców oraz turystów, uwzględniające objęte ochroną wartości przyrodnicze gminy,
- 11) zakaz grodzenia lub stosowania ogrodzeń pełnych w strefach przybrzeżnych zbiorników wodnych, w celu zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do flory i fauny - tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej:

- 1) przestrzeganie zakazu odprowadzania do gruntu nieoczyszczonych ścieków bytowych w przypadku zabudowy mieszkaniowej oraz wód opadowych w przypadku zabudowy usługowej i przemysłowej,
- 2) należy zwracać szczególną uwagę, aby w trakcie prowadzenia prac budowlanych uniknąć wycieków substancji ropopochodnych do gleb lub bezpośrednio do cieków powierzchniowych,
- 3) należy eliminować naturalny odpływ lub zrzut wód deszczowych z terenu prowadzonych prac do wód powierzchniowych,
- 4) w związku z powstawaniem dużej ilości odpadów podczas prowadzenia prac budowlanych należy zadbać o miejsca do ich gromadzenia oraz o ich stały wywóz;
- 5) wprowadzanie nasadzeń na zdegradowanych powierzchniach roślinności autochtonicznej w sposób sprzyjający późniejszym procesom wtórnej sukcesji ekologicznej.
- 6) stosowanie ogrodzeń ażurowych umożliwiających przedostawanie się płazów, gadów i małych ssaków;
- 7) stosowanie zabezpieczeń i izolacji w celu ograniczenia uciążliwości (m. in. hałasu) w stosunku do terenów sąsiadujących.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do flory i fauny - tereny rolne i leśne:

- 1) właściwa konserwacja i eksploatacja urządzeń melioracyjnych, regulacja stosunków powietrzno-wodnych, gdyż zależy od nich rozwój pożądanych gatunków roślinności łąkowej (traw, roślin motylkowych i ziół),
- 2) nie dopuszczanie do degradacji chemicznej gleb,
- 3) zmniejszenie ilości stosowanych sztucznych nawozów i środków ochrony roślin,
- 4) zakaz wypalania gruntów rolnych,

- 5) nie powinny być wykonywane zabiegi uprawowe ciężkim sprzętem rolniczym w okresie wysycenia profilu glebowego wodą.
- 6) nakaz ochrony zieleni śródpolnej,
- 7) w związku z rozwojem zabudowy w północnej części gminy wzdłuż lasów pszczyńskich, nakazuje się zachowanie minimalnie 20 metrowych pasów ochronnych, na których wyklucza się możliwość zabudowy i gradzenia.

Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania w odniesieniu do flory i fauny - tereny komunikacji i infrastruktury:

- 1) prowadzenie działań w celu ograniczenia śmiertelności zwierząt (ogrodzenia ochronne, przepusty dla zwierząt),
- 2) w wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji z płazami, gadami i małymi ssakami oraz w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla zwierząt powinny zostać zaprojektowane dodatkowe zabezpieczenia, spełniające funkcje ogrodzeń ochronno-naprowadzających dla małych zwierząt,
- 3) ograniczanie prędkości jazdy w wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji
- 4) wprowadzanie osłonowych i izolacyjnych nasadzeń roślinności wokół dróg;
- 5) elektrownie wiatrowe należy lokalizować poza obszarami Natura 2000, głównymi trasami przelotu ptaków oraz miejscami gdzie zlokalizowane są żerowiska ptaków (ornitofauny) i nietoperzy (chiropterofauny).

Zagospodarowanie terenów wód

- 1) zwiększenie zdolności samooczyszczających rzek i strumieni poprzez renaturyzację ich wybranych fragmentów,
- 2) ograniczenie ilości ścieków dostających się do wód poprzez ustabilizowanie gospodarki wodno – ściekowej,
- 3) zakaz lokalizowania ogrodzeń w odległości do 1,5 m od granic cieków;
- 4) wprowadzanie odbudowy stref ekotonowych wód przez nasadzenia pasów drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie granicy wody,
- 4) ochrona terenów źródłiskowych, dolin potoków i wododziałów,
- 5) zakaz wszelkich form użytkowania terenów i działalności zagrażającej jakości wód pitnych zbiornika i bezpieczeństwu publicznemu oraz zachowaniu walorów przyrodniczych terenów otaczających Zbiornik Goczałkowicki.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację negatywnego wpływu na środowisko na etapie sporządzania projektów budowlano – wykonawczych oraz w trakcie eksploatacji obiektów:

- 1) decyzje o budowie i lokalizacji obiektów należy podejmować zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, tak aby straty dla środowiska były możliwie jak najmniejsze;
- 2) wykonanie każdego projektu technicznego inwestycji powinno być poprzedzone analizą przyrodniczą, kulturową i gospodarczą danego terenu;
- 3) na etapie wykonywania dokumentacji projektowej oraz sporządzania ewentualnych raportów oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, należy określić:
  - stan środowiska w miejscu lokalizacji oraz jej bezpośrednim sąsiedztwie (wartość przyrodniczą, kulturową oraz krajobrazową),
  - oddziaływanie na środowisko, zarówno na etapie wykonawstwa jak i funkcjonowania inwestycji,
  - korzyści (potencjalne funkcje użytkowe ochronne, gospodarcze, rekreacyjne, ekologiczne) oraz koszty inwestycyjne i pozainwestycyjne.
- 4) w przypadku, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy rozpatrywać rozwiązania mające na celu złagodzenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz ewentualne działania kompensacyjne.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru, opis metody dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru

W trakcie prac nad projektem zmiany studium, przy wyznaczaniu terenów o poszczególnym przeznaczeniu zespół autorski wraz z przedstawicielami samorządu gminnego analizował wnioski złożone do studium, wyniki innych opracowań planistycznych prowadzonych aktualnie dla miasta oraz gminy pszczyna i w rezultacie rozmieszczenie i zasięg terenów o określonym przeznaczeniu, a także kierunków rozwoju. komunikacji i infrastruktury technicznej. Przyjęto wariant optymalny odrzucając część złożonych wniosków, planując zagospodarowanie zwarte, będące w głównej mierze uzupełnieniem zabudowy istniejącej, ograniczając w ten sposób znaczącą ingerencję w środowisko. Z uwagi na dużą ilość wnioskowanych zmian zagospodarowania przestrzennego, podjęcie wariantu odrzucającego większość wniosków wiązałoby się ze wzrostem niekontrolowanego zainwestowania różnymi formami zabudowy oraz ograniczyłoby to rozwój gospodarczy gminy.

Na etapie realizacji inwestycji należy wybierać warianty, które będą w najmniejszym stopniu negatywnie oddziaływać na środowisko. Zasadniczym elementem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna jest dopuszczenie zagospodarowania w strefie przybrzeżnej Zbiornika Łąka. Wyznaczono obszary, na których dopuszcza się rozwój turystyki i rekreacji, zachowując przy tym tereny chronione, wolne od zabudowy. W projekcie zmiany studium uwzględniono jedynie drobne uzupełnienia w ramach terenów istniejącego zainwestowania w południowej części gminy, w sołectwach Łąka i częściowo Wisła Wielka z uwagi na położenie w Obszarze Natura 2000.

Negatywne oddziaływanie na przyrodę i krajobraz w wyniku zapisów zmiany studium powinno zostać wyeliminowane lub ograniczone, tak aby ich wartość dla ochrony przyrody i wypoczynku pozostała zachowana.

13. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna została opracowana w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

Zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko informacje, o których mowa w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości opracowania.

Identyfikacja terenów chronionych zlokalizowanych na obszarze gminy oraz rodzajów oddziaływań, przeprowadzona została w oparciu o informacje ekologiczne dostępne w literaturze oraz uzyskane z instytucji, zajmujących się ochroną środowiska. Przewidywanie wpływów planowanego nowego zainwestowania jest skomplikowane, z uwagi na fakt, iż składniki tworzące strukturę oraz funkcje ekologiczne obszaru są dynamiczne i często niemierzalne. W prognozie zastosowano metodę opisową i analityczną przedstawioną w formie tabelarycznej. Podstawą analizy była ocena stanu istniejącego, wykonana na podstawie wizji terenowych i informacji literaturowych dotyczących analizowanego terenu.

14. Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z póź. zm.) Wójt Gminy zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady na przeprowadzenie analizy w zagospodarowaniu przestrzennym. Monitoring powinien być przeprowadzany co dwa lata, w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi gminy, np. sprawozdaniami z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. Ponadto monitorowane mogą być podstawowe sfery tj. przestrzenne, funkcjonalne, społeczne czy ochrona środowiska.

Monitoring realizacji zapisów zmiany studium powinien być przeprowadzony na podstawie takich wskaźników jak:

- Wskaźniki społeczne – liczba mieszkańców gminy (monitorując te dane można określić tendencje rozwojowe gminy), stan zdrowia obywateli czy powierzchnia zieleni ogólnodostępnej i lasów na 1 mieszkańca [ha/osobę].
- Wskaźniki ekologiczne – jakość wód, ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza, powierzchnie i obiekty objęte ochroną przyrodniczą, lesistość gminy, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, stan zdrowotności lasów, zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania czy presja ruchu turystycznego na obszarach chronionych;
- Wskaźniki ekonomiczne - podział wydatków inwestycyjnych w gminie wg źródeł finansowania na inwestycje komunalne i ochronę środowiska, poziom bezrobocia oraz dochód przypadający na jednego mieszkańca, w tym dochody pochodzące z inwestycji turystycznych.

Jednocześnie jakość środowiska podlegała będzie bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody oraz organizacji ekologicznych, przy pomocy obywateli.

15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Na nowych terenach zainwestowania nie planuje się rozwoju przemysłu oraz usług mogących transgranicznie oddziaływać na środowisko. Jedynymi zagrożeniami dla terenów sąsiadujących z gminą mogą być:

- zanieczyszczenia dostające się do powietrza z lokalnych kotłowni oraz

- zanieczyszczenia z terenów nieskanalizowanych oraz pól uprawnych na terenie gminy dostające się do rzek i przenoszone dalej poza granice.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem analiz prowadzonych w ramach niniejszej Prognozy są ustalenia zmiany „Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna”. Ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń zmiany „Studium...” na środowisko przyrodnicze, w tym zlokalizowane na tych terenach obszary chronione, m.in. należące do programu Natura 2000.

W projekcie zmiany studium wyodrębniono poszczególne grupy funkcjonalne terenów oznaczone odpowiednimi symbolami, którym przypisano ustalenia wiodące oraz ustalenia dodatkowe.

W prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono w skrócie zakres zmian terenowych, które mają nastąpić po uchwaleniu zmiany „Studium” oraz wpływ nowoplanowanego zagospodarowania (mieszkaniowego, usługowego, turystycznego) na środowisko.

17. Informacja o uwzględnieniu w prognozie informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko oraz ekofizjografii sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium

W niniejszej prognozie uwzględniono informacje i analizy zawarte w:

1. Prognozie oddziaływania na środowisko projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna w obszarze sołectwa Studzionka”, Majewska – Durjasz I., Cupiał A., Pająk D., EKOID, Katowice wrzesień 2010 r.
2. „Opracowaniu ekofizjograficznym dla Gminy Pszczyna z roku 2009”.
3. „Opracowaniu ekofizjograficznym dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna, obejmujące tereny przylegające do Zbiornika Łąka, w obrębach Brzeźce, Poręba, Wisła Wielka i Łąka”.
4. „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego”;
5. „Programie ochrony środowiska gminy Pszczyna”.

18. Wykorzystane materiały

18.1. Podstawy prawne opracowania

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994 r. Nr 26, poz. 96 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 1995 r. Nr 16, poz. 78, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 1991 r. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 1997 r. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006 r. Nr 137, poz. 984),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2002 r. Nr 122, poz. 1055),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie

dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2005r. Nr 92, poz. 769),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2007 r. Nr 158, poz. 1105).

18.2. Materiały źródłowe

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna” wykorzystano z następujących materiałów źródłowych:

- Obowiązująca zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna”;
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszczyna z dnia 26 kwietnia 2001 r.”;
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Piasek z dnia 31 sierpnia 2005 r.”;
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectw Ćwiklice i Rudoltowice”;
- „Opracowania ekofizjograficzne dla gminy Pszczyna”;
- „Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Pszczyna, obejmujące tereny przylegające do Zbiornika Łąka, w obrębach Brzeźce, Poręba, Wisła Wielka i Łąka”;
- Program ochrony środowiska dla powiatu pszczyńskiego;
- Program ochrony środowiska gminy Pszczyna;

- II Polityka Ekologiczna Państwa, Rada Ministrów, Warszawa, 2000;
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Minister Środowiska, Warszawa, 2008 r;
- Informacje o jakości środowiska w 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 roku, WIOŚ, Kraków;
- Kleczkowski A.S. (red.), Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;
- NATURA 2000, Europejska sieć ekologiczna, Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Warszawa, 2010 r.

18.3. Literatura

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna” wykorzystane zostały następujące pozycje książkowe i materiały kartograficzne:

- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., Mapa Sozologiczna Polski 1:50 000, Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1994,
- Parusel J., Skowrońska-Ochmann K., Wower A. (red.). Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I,
- Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200 000, ark. Bielsko-Biała, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1979,
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000, Główny Geodeta Kraju, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne, Poznań, 1987,
- Mapa Topograficzna Polski w skali 1: 50 000, ark. M-34-76-C Sucha Beskidzka, Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2001;
- Kistowski M., Pchałek M., Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, Ministerstwo Środowiska, Warszawa;
- Stryjecki M., Mielniczuk K., Wytyczne w zakresie prognozaowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych, GDOŚ, Warszawa 2011;
- www.natura2000.gdos.gov.pl